

Otrdiena ● 2017. gada 14. marts

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

Cildina bērnus

4.



## Īsziņas

### Cik efektīvas ir pašvaldības?

Valsts kontrole 14.martā publiskos revīzijas ziņojumu par divām apjomīgām revīzijām, tostarp lietderības revīziju "Vai pašvaldību rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem, nodrošinot savām funkcijām atbilstošus maksas pakalpojumus iedzīvotājiem, ir efektīva un ekonomiska?", kas tika veikta 9 Latvijas pašvaldībās, tostarp Baltinavas un Rugāju novados.

### Vēl var pieteikties konkursam

Līdz 20. martam 8. un 9.klašu skolēni vēl var pieteikties konkursam "Fizmix Eksperiments". Šogad erudīcijas konkursā gaidāmi vairāki jauni pārsteigumi, viens no tiem ir ievērojami plašaks uzvārētāju loks un vēl nebūjusi galvenā balva - nedēļu ilga atpūta vasaras nometnē, ko saņems sešas spēcīgākās komandas, pa vienai no katra Latvijas reģiona.

### Izveido padomi

Ar kultūras ministres D.Melbārdes rīkojumu apstiprināta Nemateriālā kultūras mantojuma padome, kurā darbosies 14 Latvijā pazīstamas personas, tostarp Ruta Cibule. Padomes darba mērķis ir veicināt nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā iesaistīto personu sadarbību un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas jautājumu kompetentu izvērtēšanu.

### Svētā Mise Kupravā

16.martā plkst. 11.00 Kupravas katoļu baznīcā notiks Svētā Mise par Kupravas un Susāju pagasta iedzīvotājiem. Sv.Misi celebrēs priesteri Fēlikss Šnevels, Rinalds Broks un Guntars Skutels, spēlēs ērgelniece Madara Vancāne. Pēc Sv.Mises notiks pārrunas par gavēņa laiku.

## Paziņojums

**16.martā no plkst. 9.00 līdz 13.00** Valsts asinsdonoru centra izbraukums **Vilakā, Kultūras un radošo industriju centrā** (Klostera ielā 1).

Nākamajā  
adugunī

- Ko tur pārdod?  
Jauni veikali Balvos

- Smaidīgas un labā omā  
Balvu vecmāmiņas grib  
darboties



Foto - E.Gabranovs

**Kurš kuru?** Vissivākās prāta ciņas izvērsās viriešu grupā. Spēlē, kur pie viena galdiņa sēdās Dainis Viļums no Malta un Kaspars Circenis (foto - no labās) no Balviem, izšķirās, vai Balvu novada atklātā šaha turnīra 1.vietas kauss paliks mājās, vai aizceļos uz kaimiņnovadu. Uzvarēja Kaspars!

# Šaha svētki Tilžā

Edgars Gabranovs

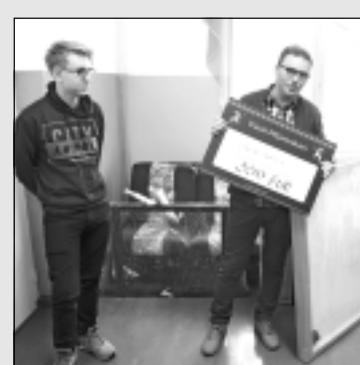
**Nedēļas nogalē Tilžas vidusskolas aktu zālē valdīja klusums, kaut gan tur sacentās 30 sportisti no Malta, Kārsavas, Rēzeknes, Rugājiem, Balviem, Tilžas un Vērēkiem. Sacensību organizators - Tilžas pagasta sporta metodīķis - Jānis Melnis neslēpa, ka īstenojies senlolotais sapnis, ka Balvu novada atklātais šaha turnīrs pirmo reizi notiek divas dienas.**

Lepoties Jānim bija patiess iemesls, jo izdevās ne tikai nodrošināt sacensību norisi un tiesāšanu visaugstākajā līmenī, bet arī neaizmirst par ēdināšanu, naktsmītnēm un pat kultūras programmu. Jautāts, kādi ir nākotnes plāni, J.Melnis sprieda, ka jāturpina iesāktais, proti, lai vismaz vienreiz gadā Tilža klūst par Latgales šaha centru jeb Meku. Tāpat viņš izvirzījis sev vēl ambiciozākus plānus. "Par divu dienu čempionātu sapņoju trīs gadus. Pērn vērmos pie Balvu novada pašvaldības speciālistiem ar lūgumu atbalstīt šo ieceri un priecājos, ka tiku ne tikai uzsklausīts, bet arī finansiāli atbalstīts. Ceru, ka čempionāts turpinās arī nākamgad, turklāt darišu visu, kas manus spēkos, lai mūsu turnīrs būtu ierakstīts arī Latvijas Šaha federācijas kalendārā, kas jauš Latgales šahistiem paaugstināt savu reitingu arī nacionālajā līmenī. Tāpat ir tāls sapnis, ka tamlīdzīgas sacensības varētu notikt 5-6 Latgales pilsētās, kas būtu atsevišķi posmi kopējam Latgales čempionātam. Vienas dienas turnīri ir noiets etaps," pieļauj J.Melnis.

Vipš priecājas par sadarbību, kas izveidojusies ar Malta šaha klubu sportistiem. To apliecināja arī Balvu novada atklātā šaha turnīra

galvenais tiesnesis Pēteris Šostaks no Malta: "Tiesa, varēja būt vēl kuplāks šahistu skaits, kaut gan līmenis ir ļoti augsts." Lūgts prognozēt, vai interese par šaha spēli nākotnē mazināsies, vai palielināsies, tiesnesis atzina, ka tilženiešu darbs ir vislabākais paraugs, kā bērni un jauniešos radīt interesi par šo intelektuālo spēli. "Protams, ne visi būs meistari. Šaha spēle attīsta tādas prasmes, kuras ir kā pamatakmens kļūt par visaugstākās raudzes speciālistiem, īpaši eksaktajās jomās," nešaubās P.Šostaks. Viņaprāt, jebkura sporta veida attīstība atkarīga no tā, vai konkrētā vietā ir cilvēks, kurš spēj aizraut citus.

Un Tilžā šāds cilvēks ir! Jau 10 gadus bērniem un jauniešiem šaha spēles noslēpumus atklāj pedagoģe Maldra Strupka, kura ir dažādu turnīru un čempionātu uzvarētāja, tostarp titula "Balvu šaha dāma" īpašniece. Pateicoties viņai, Ziemeļlatgalē šahs joprojām nav aizmirsts, turklāt šīs spēles pamatus šogad apgūst pat pirmklasnieki. Arī rezultāti neizpaliek. Novada atklātajā čempionātā sieviešu grupā viņas audzēkne Rebeka Ločmele izcīnīja 3.vietu. Savukārt jauniešu grupā 2. un 3.vietas kausus saņēma Artūrs Melnis un Andis Bikšāns, piekāpjoties Rēzeknes novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas šahistam Edvardam Štekelam. M.Strupka ir pārliecināta, ka neko nevarētu panākt, ja nebūtu šaha pulciņa: "Prieks, ka mūs atbalsta. Prieks, ka arī bērniem interese nezūd." Lūgta atklāt recepti, kā jauno paaudzi mudināt apsēsties pie melnbalta galdiņa, nevis datora, skolotāja atklāja, ka šāda recepte neeksistē. "Ikvienā klasē 2-3 bērni, ja viņus mudina un ieinteresē, var spēlēt šahu, turklāt labi. Jāstrādā," uzskata M.Strupka.



Lai  
labais  
vairo  
labo.

8. lpp.



Par  
celiem un  
neceliem.

3. lpp.



Līdz LATVIJAS  
simtgadei  
**616** dienas!

## Vārds žurnālistam

Sanita Karavočika

Latvijas ceļi jeb, precīzāk sakot, bezceli - pēdējā laikā viena no apsriestākajām tēmām, par ko runā visapkārt. Šoferiši brauc un šķendējas, valstsvīriem veltot pa kādam sulīgam vārdam, bet Bauskas pašvaldība, vairs neredzot izeju no dramatiskās situācijas, pieprasījusi Ministru kabinetam izsludināt ārkārtas situāciju. Tagad valdībai jārīkojas. Droši vien iedalīs pāris simtus tūkstošus eiro, lai izveidotu speciālo darba grupu, nespiks pāris jaunus *džipus* (ar lietotiem jau nevarēs izvērtēt reālo situāciju), speciālos kostīmus, un aiziet – pētīt, kur, kāpēc, no kā tas viss cēlies un radies? Paredzams, ka darba apjoms jaunizveidotajai speciālistu komandai būs milzīgs, jo uz ceļiem bedre pie bedres. Taču, kamēr nekas tāds nenotiek, satiksmes ministram jau risinājums atrasts – naudu taču var paņemt no mūsu *turīgākās* sabiedrības daļas, no pensiju fonda! Vienkārši genīali!

Viss jau būtu labi, ja patiesībā tas nebūtu tik skumji. Jautājumu atkal ir vairāk nekā atbilžu. Kur paliek nauda, ko maksā katrs autoīpašnieks, katras vietējā un starptautiskā *fūre*? Pat katrs mopēda īpašnieks, iegādājoties degvielu, samaksā akcīzes centus, kas paredzēti celu uzturēšanai... Kur tas viss ir? Varbūt patiesām jāpiekrit tautas balsij, kas rosina vajadzīgos līdzekļus paņemt no ministru prēmiju un valdības algu fonda? Varbūt var paņemt no tiem daudzajiem miljoniem, kas paredzēti Latvijas simtgades svinībām piecu gadu garumā un patiesām uzdāvināt tautai kārtīgu dāvanu? Vērts padomāt!

## Latvija

**Gido Kokars aizgājis pie brāļa...** 9.martā vēlu vakarā mūžībā devies leģendārais kordirigents Gido Kokars. Gido Kokars un viņa dīvīnu brālis Imants Kokars, kurš aizgāja mūžībā 2011.gada 24.novembrī, dzimuši 1921.gadā Gulbenē. Gido Kokars bija diriģents, muzikologs, pasniedzējs, vairāku Dziesmu svētku virsdirigents, Lielās mūzikas balvas laureāts, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris un Jāzepa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas goda profesors.

**Azartspēļu nozare gandrīz atgriezusies trekņojos gados.** Kopš ekonomiskās krizes, kad līdz ar Latvijas ekonomiku kopumā grūtus laikus piedzīvoja arī azartspēļu bizness, nozare atkopusies un gandrīz sasniedz *trekno gadu* rādītājus. Pērno gadu izložu un azartspēļu nozare noslēdza ar 264,3 miljonu eiro lielu apgrozījumu. Tas tikai mazliet atpaliek no 2007.gada rekorda, kad nozare apgrozīja 276,4 miljonus eiro. Taču pēc tam sekoja ekonomiskās krizes izraisīts spējīgais kritums, kas 2010. gadā sasniedza pašu zemāko punktu – 134,1 miljonu eiro.

**Prognozē, ka Latvijā tiks ieviests obligātais militārais dienests.** Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece prognozē, ka Latvijā tuvākajā nākotnē tiks atjaunots obligātais militārais dienests. Šāda dienesta atjaunošanai nāktos pilnībā izmantot esošos profesionālā dienesta resursus un arī Zemessardzi. Tas nozīmē, ka obligātā dienesta atjaunošanas gadījumā būtu pilnībā jāizformē profesionālais dienests un arī Zemessardzes labākais resurss, jo obligātā dienesta apmācībai ir nepieciešami virsnieki un instruktori, kuri ir pieejami vienīgi no esošajiem cilvēkiem. Tas savukārt nozīmē, ka Nacionālie bruņotie spēki vismaz uz trim līdz pieciem gadiem zaudētu jebkādas kaujas spējas.

**Nedēļas laikā atmaksā 1,7 miljonus eiro.** Nedēļas laikā kopš 1.marta Valsts iepēmumu dienests (VID) iedzīvotājiem atmaksājis 1 708 499 eiro pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN) par attaisnotajiem izdevumiem, -ziņo VID. Kopumā kopš 1.marta VID ir saņemtas 184 239 gada ienākumu deklarācijas.

**"airBaltic" maijā uzsāks lidojumus no Rīgas uz Liepāju.** Latvijas lidsabiedrība "airBaltic" šī gada 16.maijā uzsāks iekšzemes lidojumus no Rīgas uz Liepāju. "airBaltic" no Rīgas uz Liepāju lidojumus veiks trīs reizes nedēļā. Lidojums ilgs 40 minūtes. Vienvirziena biļetes cena ir, sākot no 15 eiro, ieskaitot lidošas nodevas un transakcijas maksu. /No portāliem [www.delfi.lv](http://www.delfi.lv), [www.tnet.lv](http://www.tnet.lv), [www.apollo.lv](http://www.apollo.lv)/

Celā uz lielajiem svētkiem Rīgā

## Dejotāju latīņa ir pacelta augstu

Maruta Sprudzāne

**Skanīga, lustīga un visnotāl pozitīvām emocijām pilna Kubulu kultūras namā aizritēja svētdiena, 12.marta Balvu deju aprīņķa skate.** Tā notika divās daļās, kur 17 deju kolektīvu sniegumu vērtēja ūrija un skatītāji, noskatīdamies 34 dejas. Tas bija XVI Deju svētku lieluzveduma "Māras zeme" repertuārs, un savu sniegumu rādīja Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu tautiskie deju kolektīvi.

Veiksmi un raitu soli visiem vēlēja Kubulu pagasta pārvaldnieks Artūrs Luksts, būdams pārliecināts, ka dejotājiem noteikti veiksies un visi kopā Kubulos aizvadīs raženu dienu.

Skates sniegumu vēroja un arī vērtēja ūrija. Tās priekšsēdētāja Gunta Skuja, horeogrāfe, deju svētku virs vadītāja, Siguldas deju aprīņķa virs vadītāja; Ilmārs Dreļš, horeogrāfs, deju svētku virs vadītājs, Rēzeknes deju aprīņķa virs vadītājs; Jānis Purviņš, horeogrāfs, deju lieluzveduma "Māras zeme" mākslinieciskais vadītājs, deju svētku virs vadītājs, Liepājas deju aprīņķa virs vadītājs; Maruta Alpa, Latvijas Nacionālā kultūras centra dejas mākslas eksperte; Taiga Ludborža, horeogrāfe, deju svētku virs vadītāja, Limbažu deju aprīņķa virs vadītāja, arī ūrijas sekretāre Anna Ķergalve.

Katrā deju kolektīvs rādīja divu pašu izvēlētu deju sniegumu. Jāatzīst, pirms uzstāšanās valdīja satraukums, taču dejotāji bija labā noskaņojumā. Visi saposūties, uzmundrināja viens otru, daudzi velejās arī kopīgi nofotografēties.

Inta Sleža, Rugāju tautas nama senioru deju kopas "Ezerieksts" un arī Balvu Kultūras un atpūtas centra senioru deju kopas "Luste" vadītāja viennozīmīgi atzina, ka šī skate, gatavojoties Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem, sagaidot Latvijas simtgadi, noteikti ir ūri nozīmīgs pasākums. Tā ir liela atbildība, jo deju izpildījumu skatās un vērtē arī deju autori, ūrijas locekļi. "Tas ir ūri labi, jo jācer, ka viņi arī konkrēti pateiks, kas dejotājiem vēl jāuzlabo. Un priekšā vēl lielā atlases skate, kas notiks nākamā gadā," uzsvēra vadītāja. Viņasprāt, dejotāju sniegums kopumā bija ūri labs, taču



Foto - M.Sprudzāne

**Pievilcīgi.** Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa "Rika" skatē izpelnījās augstāko vērtējumu.



Foto - M.Sprudzāne

**Paldies par darbu un veiksmi.** Vadītājs Agris Veismanis aizvien izpelnīs apbrīnu, skatītājiem prātojot, kā viņam izdodas ar savējiem sastrādāties tā, ka šo dejotāju veikums izceļas ipaši.

vēl, protams, arī jāpiestrādā. Sabiedrība gan joprojām debatē par lieluzveduma "Māras zeme" deju raksturu un piemērotību. Intas Sležas uzskats: "Runājot par senioru kopas dejām, jāsaka, ka tās nav nekādas vieglas. Arī svētku virs vadītājs, deju autors Jānis Purviņš atzina, ka latīņa ir pacelta ūri augstu. Taču vienlaikus tas ir novērtējums un atzinums, ka dejotāji spēs, ka viņi iemācisies. Un mēs arī cenšamies."

I.Sležas dejotāji izpildīja "Ienes Māras baznīcā". Tur skan Jura Kulakova mūzika, deja nebūt nav viegla, tārīgā un emocionāli piesātināta. "Šeit dejotājiem ir jāpacenšas, jo dejā notiek tempu maiņa, mainās taktsmērs, patiesām nav viegli. Man gribētos iznesīgāku pašu dejas sākumu, ne tik lēnu, kā tas ir pašreiz. Taču varbūt uz lielā laukuma

priekšnesums izskatīsies savādāk," uzskata I.Sleža. Arī deja "Aud, māmiņa, villainīti" ir ūri skaista, jautājums tikai, kā kurš kolektīvs to iznes, kāda ir pašu dejotāju varēšana.

Pēc skates, izdzirdot ūrijas piešķirto vērtējumu punktu valodā un suminot savus vadītājus, skanēja dejotāju neviltotus prieks un ovācijas. Arī Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvvaldes speciāliste Iveta Tiltīna jutās gandarīta: "Viss ir labs, kas labi beidzas. Neviens kolektīvs nav diskvalificēts, neviens nav saņēmis tikai pateicību par piedālīšanos. Ir milzīgs prieks un gandarijums mums visiem."

Ne velti pēc skates ūrijas priekšsēdētāja Gunta Skuja teica: "Es noliecu galvu jūsu priekšā par šodienas brīnišķīgo dejotumu."

## Latvijas nacionālā kultūras centra diplomi

### Augstākā pakāpe

Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa "Rika", vadītājs Agris Veismanis – 58,2 punkti

Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa "Nebēda", vadītājs Agris Veismanis – 57,7 punkti

Balvu Kultūras un atpūtas centra bērnu deju kolektīvs "Balvu vilciņš", vadītāja Zane Meiere - 48,7 punkti

Kubulu pagasta kultūras nama deju kolektīvs "Cielaviņa", vadītāja Zita Kravale – 48,2 punkti

Baltinavas kultūras nama jauniešu deju kolektīvs "Kust i kust", vadītāja Irēna Kaša - 47,7 punkti

Balvu Kultūras un atpūtas centra senioru deju kopa "Luste", vadītāja Inta Sleža – 46,2 punkti

Vecītīžas Sporta un atpūtas centra deju kopa "Vecītīža", vadītāja Kristīne Jermacāne – 46 punkti

Balvu Valsts ģimnāzijas un Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa "Rika", vadītājs Agris Veismanis - 45,7 punkti

### Pirmā pakāpe

Viļakas pilsētas kultūras nama deju kopa "Dēka", vadītāja Akvilina Jevstīgnejeva – 44,5 punkti

Kubulu pagasta kultūras nama deju kopa "Kubuliņš", vadītāja Zita Kravale – 44,2 punkti

Vīksnas pagasta tautas nama vidējās paaudzes deju kopa "Piesitiens", vadītāja Gunta Grāmatiņa – 42,2 punkti

Rugāju tautas nama senioru deju kopā "Ezerieksts", vadītāja Inta Sleža – 42,3 punkti

Viļakas pilsētas kultūras nama jauniešu deju kolektīvs "Bitīt matos", vadītāja Diāna Astreiko – 42,3 punkti

Bērzpils pagasta saietu nama jauniešu deju kolektīvs "Jauda", vadītāja Ivetā Tiltīna – 41 punkts

### Otrā pakāpe

Rugāju tautas nama vidējās paaudzes deju kolektīvs "Rugāji", vadītāja Lucija Bukša – 39,8 punkti

Rugāju tautas nama jauniešu deju kolektīvs, vadītāja Astrīda Circene - 38,3 punkti

Briežuciema tautas nama deju kopa "Pāris", vadītāja Skaidrite Pakalnīte - 38,2 punkti

**Vai slikto autoceļu sakartošanai nauda jāņem no pensiju fonda?**

## Viedokļi

# Bez cīņas nav uzvaras



**LIENE IVANOVA, uzņēmēja**

Ar katru gadu ziemas Latvijā kļūst siltākas un īšakas. Arī šogad nestabilā gaisa temperatūra un sniega trūkums atstājuši savu ietekmi ne vien uz aktīvā ziemas sporta cienītāju atpūtas iespējām, bet arī grants ceļiem. Ar savu auto katru darba dienu mēroju 10 km pa valsts autoceļu ar grants segumu no mājām līdz Balviem, un tikpat tālu vakaros atpakaļ. Brīvdienās, kad bērniem nav skolas, cēnāmies no mājas neizbraukt. Ceļu aktīvi izmanto ne vien ģimeņu viegłas automašīnas, bet arī uzņēmējdarbības veikšanai paredzētais transports – kokvedēji, atkritumu apsaimniekotāji, piena vedēji, galu galā arī sabiedriskais transports.

Masu medijos, sociālajos tīklos un citur pub-

liski izskan neapmierinātība ar esošo autoceļu situāciju. Piekrītu, ceļi ir kritiskā stāvokli. Katrs iedzīvotājs cenšas risināt šo problēmu, kā prot un cik daudz uzdrīkstas. Liela sabiedrības daļa izsaka skarbus komentārus sociālajos tīkos, citi, iespējams, zvana vai raksta ceļu uzturētājam un Latvijas Valsts ceļiem, savukārt aktīvie Brunavas pagasta iedzīvotāji piesaistīja presi, sola bloķēt ceļus.

Vēl decembra nogalē nosūtīju vēstuli Latvijas Valsts ceļiem ar aicinājumu pievērst uzmanību grants autoceļu sakartošanai. Šī aprakstīju ceļa posmu un situāciju, piedāvāju risinājumus. Pēc divām nedēļām saņēmu rakstisku atbildi, kurā bija teikts, ka: "...šobrīd nav paredzēti rekonstrukcijas darbi uz šī autoceļa. Seguma stāvoklis ir uzskatāms par apmierinošu, lai gan pavasara un rudens šķidronja laikā ir novērojama ceļa kūkumošana un bedru veidošanās. Šos defektus jānovērš iekdienas uzturēšanas ietvaros. Jebkurā gadījumā piekrītam, ka grants autoceļu stāvoklis kopumā ir sliktā stāvokli un ir nepieciešams finansējums šo autoceļu sakartošanai." No atbildes skaidri jāsaprot, ka tuvākajā laikā nekas netiks darīts. Skumji. Februārī zvanīju ceļu uzturētājiem un lūdzu uzlikt kravas svara iero-bežojumu šim ceļa posmam. Paralēli savu viedokli uzrakstīju sociālajos tīklos un saņēmu negaidīti lielu atbalstu. Pēc kāda laika pamaniņu, kāda ažiotāža ap šo jautājumu ir visā Latvijā. Paziņas un pat sveši cilvēki atbalstīja un joprojām jautā, kā viss ir beidzies ar "manu jautājumu par ceļu". Nekas jau nav beidzies. Priecē vien tas, ka neesmu vienīgā, kuru uztrauc šī problēma, tā ir aktualizēta Latvijas mērogā.

Pabraucot tālāk no pilsētām, vērojama

bēdīga aina attiecībā uz apdzīvotību. Tik daudz pamestu viensētu, jaunieši reti atgriežas no pilsētām, slēdz lauku skolas. Laukus un plavas gan pamažām izkopj vairāk, bet tas lielākoties ir aktīvo lauksaimnieku noplēns. Tas ir viņu darbs, tur ir viņu mājas. Lai kāds ceļš līdz tām ved, jābrauc, neko darīt. Tā arī daudzi diemžēl samierinās. Latvieši ir stipra tauta un nav pieraduši žēloties. Dažreiz gan aizdomājos, kāpēc tā, un pirmais, kas nāk prātā - nav ticības valsts pārvaldei.

Neesmu kompetenta spriest, kādi pētījumi vai analīze veikta Satiksmes ministrijā, bet uzskatu, ka ministra U. Auguļa ierosinājums autoceļu sakartošanai ieguldīt pensiju fonda līdzekļus ir pārsteidzošs un neapdomāts. Tas raksturo pašreizējo sistēmu kopumā, kad steidzamības kārtā atrasts vieglākais un ātrākais risinājums no fonda, kurā ir stabili un regulāri ienākumi, liels uzkrājums. Tikai šis ir īstermiņa risinājums. Vai ministrija domā aizņemties naudu no pensiju fonda, vai "brīvprātīgi piespedu kārtā" noguldītājiem par saviem līdzekļiem uzturēt valsts ceļus? Un kas būs pēc tam, kad fondam būs jāatgriež nauda? Atkal meklēs, kur aizņemties? Tik daudz jautājumu un maz atbilžu. Uzskatu, ka pensiju fonda līdzekļi šo problēmu neatrisinās. Šeit būtu jābūt precīziem aprēķiniem, pamatojām, pārbaudāmām un nopietnām iestrādēm, lai ķertos pie pensiju naudas. Pretējā gadījumā iedzīvotājiem radīsies vēl lielākas bažas, vai, maksājot nodokļus, tiks nodrošinātas pārtikušas vecumdienas, vai pat zudis tīcība pensiju sistēmai. Uzskatu, ka pensiju sistēmai jābūt stabilai un paredzamai. Ikvienš skaidri saprot, ka Latvijā iedzīvotāju skaits

samazināsies, bet vajadzības pēc ceļiem, izglītības, veselības un citiem pakalpojumiem paliks nemainīgas. Tātad būs nepieciešama arī nauda. Varbūt valdībai dzīlāk jāanalizē šo un citu saistītu problēmu cēloņus. Nav pieņemams, ka katru gadu tiek mainīta nodokļu politika. Ir jābūt stratēģijai. Nedrīkst eksperimentēt ar iedzīvotāju labklājību, ar uzņēmējdarbības attīstību, ar investoru piesaisti un citām svarīgām lietām. Ir taču citu valstu pierede. Valsts tik daudz naudas tērē starptautiskajiem komandējumiem, pieredes apmaiņas braucieniem. Kur ir idejas, kur labā prakse?

Ceļu būvē un uzturēšanā, pieļauju, varētu būt saimnieciskāk izlietota nauda. Neskaids rājotājums, kāpēc mūsu valstī ceļu uzturēšanā valda monopolis? Vai likumdošana patiesām nosaka, ka valstī var uz ceļiem saimniekot tikai Latvijas ceļu uzturētājs? Nevienam citam par šo nozari nav bijusi interese? Ja būtu vēl kāds uzņēmums vai vairāki, vismaz būtu ar ko salīdzināt un izvēlēties. Konkurences gadījumā ceļu uzturētāji nemitīgi censtos piedāvāt kvalitatīvāku pakalpojumu par vispjiemamāko cenu.

Autoceļu sakartošana ir tikai viena no samilzušajām valsts problēmām. Atrisinot šo, būs jārisina nākamās. Gribētos, lai šo rājotājumu risināšanā vairāk tiktu pēmets vērā iedzīvotāju viedoklis un ierosinājumi. Dažreiz tie var būt pārāk emocionāli vai finansiāli neiespējami, tomēr ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību. Arī iedzīvotājus vēlos iedrošināt aktivāk komunicēt ar ierēdņiem un atbildīgajām iestādēm. Varbūt tieši mūsu ierosinājums būs tas labākais. Ja stāvēsim malā, tad tik vien spēsim, kā kritizēt, lamāt un žēloties. Bez cīņas nav uzvaras.

## Divas bēdas - ceļi un muļķi...



**IZIDORS** no Perdinavas ciema, galvenais speciālists ceļu, bezceļu un neceļu jautājumos

Izteicenu par to, ka kaimiņzemē ir divas bēdas - ceļi un muļķi, ir dzirdējis katrs. Pētnieki strīdas par šī teicienu izcelsmi un piedāvē to Gogolim, Karamzinam, Radiščevam, pat caram Nikolajam, taču nenoliedz tajā pausto domu. Gadi iet, bet šīs teiciens it nemaz nezaudē savu aktualitāti un nu jau to pilnā mērā var attiecināt arī uz mūsu zemi. Ceļi te ir katastrofāli, brūk kopā, bet muļķus, kuru dēļ tas notiek, drīz varēsim piedāvāt kā eksporta preci, jo pašu mājās to ir savairojies jau pārāk daudz. Mūsu Perdinavas ciema ļaudis vairs pat nebrauc laukā no savām mājām, jo baidās, ka apkārtnes ceļu bedrēs kēve nolauzis kāju un federatiem ne tikai federes izkritis, bet arī riteņi būs jāmeklē abpus ceļam pa grāvjiem. Pēc braucienu pa mūsu glaunajiem ceļiem jebkurš transportlīdzeklis ir nekavējoties

jāved uz servisu remontēt, bet pašiem steigšus jādodas pie zobārsta, lai saliek atpakaļ no zobiem izkritusās plombas. Sābru Donats zina stāstīt, ka asfaltā uz Balviem bedres aug kā sēnes pēc lietus un vairojas ģeometriskā progresijā, ka apbraukt tās vairs nav iespējams pat gaišā laikā, bet, tumsai iestājoties, ir jāpiemiedz acis, cieši jāsakož zobi un jābūt gatavam, ka jebkurā brīdi būs trieciens un mašīnai kaut kas plisīs vai lūzis. Tajā pat laikā uz ceļiem ar mikrometriem tiek mērits apriepojuma protektora dzīlums automašīnām un kasētas soda naudas, ja tas par pusmilimetru neatbilst noteiktajiem standartiem. Cik soda naudas ir uzliktas atbildīgām amatpersonām par ceļu neatbilstību standartiem? Varbūt autovadītāji varētu pamērit bedru dzīlumu uz ceļiem un tūlīt iekāset no vainīgajiem soda naudu, ko varētu izlietot salauzto automašīnu remontam? Mūsuprāt, tas būtu taisnīgi un pareizi. Taču, ja var tiecē TV un citām ziņām, daudzviet Latvijā ceļi ir vēl briesmīgāki vai pat vispār nav izbraucami. Internetā salikti video, kuros var vērot, kā tiek iebraukts Latvijā no Igaunijas vai Lietuvas. Viņpus robežas gluds asfalts ar sazīmētām baltais strīpām, bet, kā tik parādās zīme "Latvijas Republika", tā gludo asfaltu nomaina labākajā gadījumā nelīdzens, klāts ar ielāpiem un bedrēm, bet dažreiz pat dubļainis un bedrains grants ceļš, tāds, ka braukšanas ātrums nokrītas vismaz trīs reizes, logu tūrītāji nespēj tikt galā ar mālainajām dubļu pikām un graboņas dēļ salonā never vairs dzidēt, ko radio stāsta par Latvijas simtgadei veltītajiem pasākumiem. Tiem, kuri ir atbildīgi par ceļu stāvokli mūsu valstī, kaut ko tādu redzot, no kauna vajadzētu ielist zemē. Bet nē, viņi, iebāzuši pašpārliecītās gājējus TV kamerās, murmina, ka veidos kaut kādas komisijas, pētīs, izskatīs, novirzīs, sadalīs, ieteiks... un tā jau gadiem ilgi maļ vienu un to pašu.

kā tas jau bija piecdesmitajos gados, tikai šoreiz no pensionāriem un tieši ceļu remontēšanas vajadzībām. Vadošo partiju pārstāvji varētu sekot pa pēdām pastniekiem un pie pensiju izmaksas izsniegt pensionāriem valsts aizņemuma obligācijas, bet naudu savākt ceļu uzturēšanas fondā. Pats viņš varētu būt par fonda galveno direktoru un līdzekļu uzraudzītāju.

Satiksmes ministrijas mājaslapā ir rakstīts: *Autoceļu jomas mērķis ir autoceļu tīkla efektīva uzturēšana un attīstība, lai veicinātu valsts ekonomisko progresu, iedzīvotāju dzīves līmena celšanos un sekmētu Latvijas starptautisko autoceļu atbilstību Eiropas autoceļu tīkla prasībām. (Informācija atjaunota 2015.gada 8.maijā)* 2017.gada 14.martā gribas jautāt, vai var nopietni uztvert to, ko sola un raksta atbildīgo ierēdņi? Izskatās, ka nē. Kāpēc Lietuvā un Igaunijā grants ceļu dubultā virsma apstrāde gadā tiek veikta pat 50 reižu vairāk nekā Latvijā? Vai, sagaidot valsts simtgadi, zemniekiem tāpat kā pirms simts gadiem vajadzēs cirst kārkuļu krūmus un mest dubļu bedrēs uz ceļiem, lai varētu izbraukt un rati negāžtos apkārt? Daudz jautājumu parādās, ikdienā braucot pa mūsu ceļiem, un tad gan vairs negribas dziedāt: *Caur to ar' esam slaveni, ka gludi mūsu lielceļi...* Tā varbūt bija Ādolfa Alunāna laikos, bet ne tagad.

Ja kādiem personīgi nebūtu izdevīgi, ka ceļus gadiem ilgi remontē, metot asfaltu ar lāpstu bedrē un pieblietējot ar gumijas zābaku, Latvijas ceļi nebūtu tik bēdīga stāvokli. Bet, ja visu no autovadītājiem un kravu pārvadātājiem iekāsto naudu godprātīgi tērētu ceļu remontam, Latvijas ceļi būtu pavisam labā stāvokli un nevajadzētu fantazēt par pensionāru naudu un radīt iepaidu visai pasaulei, ka pie mums valstī saimnieku kaut kādi pamuļķi.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

# Cildina mūsu labākos bērnus un jauniešus

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu muižā sumināja Baltinavas, Balvu un Rugāju novadu izglītības iestāžu audzēkņus, kuri Radošuma dienu konkursā "Stūru stūriem tēvu zeme" apliecināja, ka ir paši talantīgākie un radošākie bērni. Šogad varēja startēt trīs grupas: video sižets vai prezentācija, vizuālās mākslas konkurss un literārās jaunrades konkurss, kuros bija izvirzīta viena tēma "Manā novada vērtības – vietas, lietas, cilvēki".

Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes Interēšu izglītības darba speciāliste Ilona Naļīvaiko atgādināja, ka esam ceļā uz Latvijas simtgadi: "Vērtējot konkursa rezultātus, jāsecina, ka jūs mākat cildināt dabas skaistumu, kā arī mākat novērtēt talantīgus cilvēkus un viņu sasniegumus." Savukārt pārvaldes vadītāja Nora Apīne atklāja, ka konkursi notiek trešo gadu pēc kārtas, turklāt šogad tas bija īpašs, jo uz apbalvošanu bija aicināti nevis skolu un bērnudārzu pārstāvji, bet visi konkursa laureāti.



"Vizuālā māksla". Šajā konkursā laureātus sveica mūspusē pazīstamais fotogrāfs, mākslinieks un skolotājs Nikolajs Gorkins. Viņš jaunajiem talantiem vēlēja turpināt iesākto darbu.



**Nofilmē stāstu par sevi.** Rugāju novada vidusskolas 11.klases audzēkne Madara Janiša izcīnīto 1.vietu vērtēja kā ļoti augstu rezultātu. Lūgta atklāt, kas nofilmēts video sižetā, viņa paskaidroja, ka tas ir stāsts par viņu pašu: "Tas ir ceļš no 1. līdz 11.klasei." Jauniete solīja rast radošas idejas, lai arī nākamgad piedalītos

šādos konkursos.



"Literārā jaunrade". Konkursā varēja iesniegt esejas, dzejoļus un pasakas. Apbalvojot laureātus, kultūras darbinieks, literārs un mūzikis Māris Lāpāns atgādināja kādu senu indiešu sakāmvārdu: "Atliek putnam tikai apzeltīt spārnu, un viņš nekad vairs nevarēs pacelties gaisā." Lai jūsu sirdis vienmēr ir vieta, kur atvērt savus spāronus. Protams, jābūt arī dzīves materiālajai pusei, bet lai nekad tā nebūtu tikai un vienīgi vienīgā."



**1.vieta vecākajā grupā.** Balvu Valsts ģimnāzijas 10.klases audzēknes Sigitas Skudriņas dabas ainava izpelnījās visaugstāko žūrijas vērtējumu. Jautāta, kur guvusi ideju, jauniete atklāja, ka rudeni nofotografējusi Balvu ezera: "Tā arī radās doma to uzzīmēt." Sigitai šī ir pirmā uzvara, jo līdz šim, kā neslēpa ģimnāziste, izpalikuši gan diplomi, gan pateicības.



**"Video sižets vai prezentācija".** Kultūras darbinieks, producents Ivars Saide priečājās, ka šajā grupā bija vislielākais laureātu skaits. Viņaprāt, izteiksmes veids kā video apvieno gan mākslu, gan runu un domu.

Jaunas idejas un izaicinājumi lauksaimniecības jomā

# Gadskārtējā konference Viļānos

Gadskārtējā Austrumlatvijas graudu un rapšu audzētāju konference Viļānos, kā aizvien, lauksaimniekiem sniedza izsmēlošu, zinātnes atzinām bagātu informāciju. Vairāku firmu menedžeri salīdzināja izmēģinājumu rezultātus, iepazīstināja ar laukaugu šķirņu sēklu piedāvājumu un rosināja pievērsties jaunu ideju izmēģināšanai. Konferencē piedalījās arī vairāki mūspuses novadu lauksaimnieki.

## Ne vienmēr sagaida ražas pieaugumu

Konferencē izskanēja atziņa, ka lauksaimniecība vienmēr bijusi dinamiska nozare, kurā netrūkst izaicinājumu un jaunu atklājumu. Visos laikos bijis jārēķinās ar dabas apstākļiem, ko mainīt nav cilvēka spēkos, tādēļ atliek vien tiem pielāgoties un prast izaudzēt un novākt lauka produkciju. Firma menedžeri ieteica ar fungicidiem lauku platības apstrādāt vismaz divas reizes sezonā. Viņi iepazīstināja ar izmēģinājumu rezultātiem, piedāvājot dažādos reģionos un aizvien jārēķinās ar faktu, ka ne vienmēr var cerēt un sagaidīt ražas pieaugumus. "Viena lieta, cik daudz mēs ieguldām un kādas izmantojam mēlošanas programmas, otra – cik daudz pēc tam saņemam atpakaļ," uzsvēra menedžere Agnese Pinka.



**Par sēklu piedāvājumu pavasarim.** Pēdējais brīdis pārbaudīt izsējas materiālu, jo pavasara darbu straujums drīz būs klāt. Par sēklu piedāvājumu pavasara sējai lauksaimniekus informēja SIA "Baltic Agro" menedžere Aiga Siliņa. Viņa priečājās par akotaino vasaras kviešu šķirni 'Cornetto', jo attaisnojušās uz to liktās cerības. "Tā ir kvalitatīva pārtikas šķirne, kas līdz šim uzrādījusi stabilas ražas, stabili arī šķirnes kvalitātes rāditāji," informēja menedžere.



**Ievēro tradīciju.** Lauksaimnieks Vilnis Dzenis no Tilžas Viļānu konferenci apmeklē ik gadu. Pats saka: "Lauksaimniekiem jāmācās visu laiku, jāseko līdzi informācijai un par visu jābūt lietas kursā. Pats ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus pielietoju saprāta robežās. Piedāvājums ir ļoti plašs, kaut kas no tā jāņem un jāpielieto."



**Menedžere.** Eviņai Puiškinai patīk darboties izmēģinājuma lauciņos un vērot, kā tur attīstās augi, kā veidojas raža, kāda tā ir. Pati saka: "Man patīk saskarsme ar bioloģiskās jomas piekritējiem. Viņi ir cilvēki, kuri domā uz priekšu. Latvijā 90% pastāv konvencionālā lauksaimniecība. Protams, abās jomās pastāv uzskatu sadursme, jo katram ir savas pieredzes un viedoklis."



**Konferences galvenā organizatore.** Zinātniece Venēranda Stramkale gadu desmitiem veltījusi savu darbu un enerģiju lauksaimniecīkās ražošanas attīstībai un snieguusi atbalstu zemniekiem. Viņa joprojām ir šīs nozares entuziaste un aicināja vasarā piedalīties gadskārtējā Lauku dienu pasākumā. Zinātnes jomā aizvien notiek kas jauns, arī organizatoriski pārkārtojumi. Tagad ir izveidots Agroresursu un ekonomikas institūts, kurā ietilpst agrākās Stendes un Priekuļu selekcijas stacijas un Ekonomikas pētniecības centrs.

Ziemas kviešu izmēģinājumi Stendē 2015/2016		
Šķirne	Iesējas norma, dzīgspriegus sēklas/m <sup>2</sup>	Graudu raža tba-1
Braeckis/Modris	225	9.76
	450	9.65
Tabis	225	8.93
	450	9.44
Skagen	225	9.81
	450	10.57
Olivia	225	9.07
	450	9.92

**Izmēģinājumu rezultāti.** Selekcionāre Vija Strazdiņa no Stendes pērno ražas gadu kopumā raksturoja kā vidēji labu, jo nācās rēķināties ar laika apstākļiem. Vienlaikus tas pierādīja arī, cik ekonomiski un tālredzīgi prot saimniekot lauksaimnieki, apstrādājot savus laukus. Stendē graudaugu šķirnēm pērn piemēroja samazinātas izsējas normas, ko var attiecināt uz tādām šķirnēm, kas labi cero.

Jauna tritikāles šķirne 'RUJA'  
(reģistrēta Igaunijas augu šķirņu katalogā)

- ✓ Izveidota sadarbībā ar Igaunijas selekcionāriem;
- ✓ Reģistrēta 2015.gadā;
- ✓ ļoti laba ziemcietība;
- ✓ Stabila un augsta raža;
- ✓ Augsts proteīna saturs

**Jauna šķirne.** Konferencē izskanēja jautājums, vai tritikāle nav nepelniņi aizmirsta? Šobrīd reģistrēta jauna tritikāles šķirne 'Ruja'. Vispirms to reģistrēja Igaunijā, tagad arī Latvijā. Selekcionāri apgalvo - ļoti augstražīga un ziemcietīga šķirne ar augstvērtīgām vielām.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne, foto - A.Kirsanovs

## Tātad konkrētā lauku saimniecībā vienlaikus var pielestat gan ķīmiskos, gan bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus?

-Ar ķīmiskajiem apkaro slimības, kaitēkļus un nezāles, bet ar bioloģiskajiem pabarot augu un uzlabo augsnē mikrofloru. Tātad bioloģiskie cenšas uzlabot to, ko sagandē ķīmija.

## Vai jūs mēdzat aizdomāties par sarežģītajiem ķīmiskajiem procesiem, kad beigu beigās sliktās vielas nonāk arī cilvēka organismā?

-Protams! Pat, ja ķīmisko vielu atlikumi no graudiem tiesā veidā nenonāk maizē, tās nogulsnējas augsnē un beigu beigās nonāk vidē un jūrā. Tāpēc tagad tik populāri klūst tieši bioloģiskie līdzekļi. Mani priečē apziņa, ka mūsu firma strādā tikai ar bioloģiskajiem mēlošanas līdzekļiem. Skaidrs, ka nav loģiski cilvēkam katru dienu dzert *Coli* vai arī bieži lietot antibiotikas. Katram pašam ir jādomā par savu veselību un dzīvesveidu. Problēma tā, ka arī lauksaimniecībā jārada un jāražo aizvien spēcīgākas iedarbības ķīmiskās vielas, jo iepriekšējās vairs nepalīdz. Slimības un kukaiņu pierod un sadzīvo ar ķīmiju, un tā viņus pēc laika vairs neapkaro. Raža nāk, nāk un vienā brīdi izbeidzas, augs vairs nespēj eksistēt.

## Starpnovadu skolēnu skatuves runas konkurss

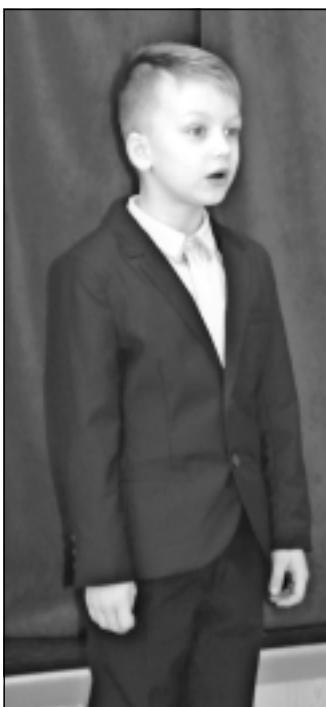
## Sacenšas mākslā runāt no sirds

**8.martā Balvu pamatskolas zālē pulcējās Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu skolu daiļlašanas konkursu uzvarētāji, lai sacenstos par trīs novadu visizteiksmīgākā runātāja lauriem un ceļazīmi uz konkursa reģionālo 2.kārtu, kas šoreiz notiks aprīlī Balvos.**

Konkursā skolēni varēja iekļaut skatuves runas un mazo formu uzvedumus, kas piemēroti viņu iekšējām sajūtām un vienlaikus stiprina viņu nacionālo identitāti. Konkursa rīkotāji rosināja bērnus un jauniešus pievērsties pašizzījai, kā arī tēmām, kas saistītas ar dzimto valodu, ģimeni, novadu vai pilsētu, brīvību un tēvzemi, kā arī ieteica izvēlēties literāros darbus, kuru autoriem šajā gadā svinamas nozīmīgas jubilejas, piemēram, Jāni Jaunsudrabiņu, Eduardu Veidenbaumu, Māru Zālīti, Mirdzu Ķempi, Jāni Sirmbārdi, Ilzi Indrāni, Pēteri Brūveri, Juri Alunānu, Rūta Skujinu, Ēriku Ādamsonu, Jāzepu Osmani, Zentu Mauriņu, Liju Brīdaku, Imantu Auziņu un Jāni Ziemeļnieku.

Žūrija, kurā piedalījās Balvu tautas teātra aktieri Maija Laicāne, Zaiga Lāpāne un Sergejs Andrejevs, skolēnu sniegumu vērtēja četrās vecuma grupās: 1. - 3.klase; 4. – 6.klase; 7. – 9.klase un 10. – 12.klase, piešķirot konkursantiem 1., 2. vai 3.pakāpi, kā arī diplomus par piedalīšanos. Savukārt labākie no labākajiem dosies uz 2. konkursa kārtu, kas notiks 6.aprīlī Balvu Profesionālajā un vispārizgūtojosojā vidusskolā.

Žūrija nolēma, ka konkursa reģionālajā kārtā savus novadus pārstāvēs Balvu pamatskolas skolnieki Eliza Briede un Markuss Mednis (1. – 3.klašu grupa), Eglaines pamatskolas skolnieks Oskars Tūmiņš un Bērzpils vidusskolas skolniece Anda Anete Briede (4. – 6.klašu grupa), kā arī Baltinavas vidusskolas audzēknis Eduards Buravecs (7. – 9.klašu grupa). Kopumā 12 skolēnu uzstāšanos žūrija novērtēja ar 1.pakāpes diplomiem, 18 skolēni saņēma 2.pakāpi, bet 7 daiļlašītāji mājās pārveda 3.pakāpes diplomas.



**Atklāj konkursu.**  
Pirmklasniekiem, Balvu pamatskolas audzēknim Adrianam Jonaitim bija tas gods un atbildība žūrijas priekšā stāties pirmajam. Pēc uzstāšanās skolēns neslēpa, ka uz skatuves mazliet nervozēja, jo šāda mēroga konkursā vēl nebija piedalījies. Tomēr tā nebija gluži pirmā viņa pieredze šajā jomā, jo viņš ar lieliskiem panākumiem uzstājās savas skolas daiļlašītāju konkursā. Šoreiz žūrija novērtēja puiša sniegumu ar 2.pakāpi.



**Ieklausās katrā vārdā.** Noklausījušies Balvu pamatskolas skolnieces Esteres Vigules (attēlā) uzstāšanos, kura jau vairākus gadus piedalās šādos konkursos, žūrija meitenes emocionālo sniegumu novērtēja ar 1.pakāpi. Maija Laicāne pirms diplomu pasniegšanas atzina, ka kopumā žūrijas viedokļi, izvērtējot skolēnu daiļrunāšanas prasmes, bijuši līdzīgi, lai gan piebilda, ka ne visiem dalībniekiem izdevās piemeklēt sev visatbilstošāko repertuāru, bet dažiem būtu vairāk jāpadomā par savu vizuālo tēlu.



**Runā par dzives jēgu.** Agnese Ikstena no Rugāju novada vidusskolas izjusti nolasīja Diānas Bērzas darbu "Būt laimīgam", kurā autore filozofē par dzives jēgu un laimi, kā arī Cecilijs Dineres darbu "Smaidi". Jaunietes sniegumu žūrija novērtēja ar 1.pakāpes diplomu.



**Pārliecināts par sevi.** Baltinavas vidusskolas 8.klašēs skolēnu Eduardu Buravecu žūrija ne tikai novērtēja ar 1.pakāpi, bet izvirzīja arī konkursa reģionālajai kārtai. Eduards, kurš bija izvēlējies Ojāra Vācieša un Zentas Mauriņas darbus, neslēpa, ka ir pieredzējis konkursants, tādēļ, kāpjot uz skatuves, jutās par sevi pārliecināts.

**Viens no labākajiem.**  
1.pakāpes diplomu saņēma Markuss Mednis no Balvu pamatskolas, kurš savai uzstāšanās reizei izvēlējās Jāzepa Osmaņa dzejoli un latviešu tautas pasaku par Laimas māti, kura piepilda trīs vēlēšanās.

Noklausoties puiša izteiksmīgo runu, žūrija lēma, ka šis skolēns aizstāvēs novada godu arī konkursa 2.kārtā aprīlī.



**Sanem diplomas un školādes.** Pēc veiksmīgas uzstāšanās katrs konkursants saņēma ne tikai diplomu, bet arī saldu dāvanu. Viņu vidū bija arī Rugāju novada vidusskolas audzēkne Gerda Sietniece (foto), kura mājās atgriezās, izcīnījusi 1.pakāpi.



I.Tušinskas teksts un foto

Prioritāro lauku ceļu pārbūve novados nav sākusies

# Ceļi birokrātijas žņaugos

Lai veicinātu uzņēmējdarbibas un apdzīvotibas saglabāšanos lauku apvidū, Latvija saņems Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu vairāku miljonu eiro apmērā. Finansējums paredzēts pašvaldību prioritāro grants ceļu infrastruktūras uzlabošanai novadu lauku teritorijās - pašvaldības grants ceļu būvniecībai vai pārbūvei. Lauku iedzīvotājiem neapsauba tā bija iepriecinoša ziņa, kas publiski izskanēja pirms gadiem diviem. Diemžēl laiks skrien ātri, bet ceļi kādi bijuši, tādi ir. Vai vēl ļaunāk - tie paslītinās ar katru gadu, ar katru pavasari un rudeni.

"Kur paliek solitā ceļu izbūve vai remonts? Kāpēc tā kavējas?" jautā uzņēmēji vai vienkārši lauku iedzīvotāji, kuriem neatliek laiks skatīt pašvaldību mājaslapas un iedzīlināties ceļu izbūves un remonta tehniskajos un finansiālos aspektos, bet uz ceļiem reāli nekas nenotiek. Par Latviju kopumā tā vis gluži never teikt. Piemēram, Krāslavas novadā, kas tepat vien Latgalē atrodas, jau pērn uzsākta pirmo grants ceļu pārbūve. Pārbūvēts ceļš Robežnieku pagastā 2,36 kilometru garumā, bet Skaista pagastā - 1,62 kilometru garumā. Tur veikta grāvju tīrīšana un rakšana, caurteku tīrīšana un uzstādišana, ceļa pamatnes izbūve, kā arī ceļa zīmu uzstādišana. Bijušā Balvu rajona četros novados līdz šim vēl nav pārbūvēts neviens pašvaldības ceļš par Eiropas Savienības piešķirtajiem līdzekļiem pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos". Vistālāk šajā jautājumā ticus Baltinavas novads, kur noslēdzies iepirkums 2 prioritāro ceļu būvdarbu veikšanai, bet Viļakas novadā prioritāro ceļu sarakstu vēl tikai plāno apstiprināt novada domes sēdē. Teorētiski laiks projektu pieteikumu iesniegšanai vēl ir līdz 2019.gada 1.decembrim, bet kurš pirmais brauc, tas pirmais maj. Tas pirmais brauc pa labu ceļu, nevis mīčās pa grambām un dubļiem.

## Brīdina par virkni procedūru

Baltinavas novadā sabiedriskā apspriešana, lai noteiktu prioritāros ceļus pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos", notika 2015.gada oktobrī. Uz apspriešanu bija ieradušies novada lauksaimnieki un iedzīvotāji, kuri ceļus izmanto savas uzņēmējdarbības nodrošināšanai vai skolēnu nogādāšanai līdz mācību iestādēm. Novadam piešķirtā kvota ceļu pārbūvei no ES fonda, nemot vērā pašvaldības ceļu kopgarumu, lopu skaits un lauksaimniecībā apstrādājamās zemes, bija 400 tūkstoši eiro. Sabiedriskās apspriešanas gaitā klātesošie iepazīnās ar kritērijiem, pašvaldības apstiprinātiem ceļiem, ko dome virzīja apspriešanai, un katra ceļa iegūtajiem punktiem pirms apspriešanas. Rezultātā iedzīvotāji ceļu pārbūvei prioritārā secībā izvirzīja 4 ceļus: Čudarīne - Obeļova; Baltinava - Abriņas; Baltinava - Safronovka un Kaši - Pleitova. Izpilddirektors H.Logins-Slišāns, kurš piedalījās sabiedriskajā apspriešanā, brīdināja klātesošos, ka ceļu pārbūves darbi nesāksies tūlit pat. Ir jāziet virkne birokrātisku procedūru, lai tiktu līdz pašiem būvdarbiem, jāizstrādā tehniskais būvprojekts, kuram pirms tam jāveic iepirkums. Tāpat iepirkums jāveic būvniecības darbiem. Tad projekta pieteikums ar visiem saistošajiem dokumentiem jāiesniedz lauku atbalsta dienestā (LAD), kas pieteikumu vērtē līdz trim mēnešiem. Tikai pēc vienošanās noslēgšanas var sākt realizēt projektu, veikt ceļa būvdarbus. Pēc publiskās apspriešanas pagājis vairāk nekā gads. Ir noslēdzies iepirkums 2 ceļu būvdarbiem, atlicis tikai iesniegt projekta pieteikumu izvērtēšanai. Plānošanas un novada attīstības speciāliste S.TABORE spriež, ka vasarā ceļu pārbūve reāli varētu sākties. Uzņēmums, kurš veiks ceļu pārbūvi, sola to izdarīt līdz rudenim: "Nepieciešamo darījām pēc iespējas ātri. Taču likumdošanā noteiktie termiņi jāievēro. Apjomīgs darbs ir tehniskais būvprojekts, kur nepieciešami dažādi saskaņojumi. Nav noslēpums, ka projektu sagatavošanas un iesniegšanas procedūra Latvijā ir birokrātiska un smagnēja."

## Ceļu saraksts vēl nav apstiprināts

Viļakas novadā prioritāro lauku ceļu pārbūvei no Eiropas Savienības fondiem atvēlēts 1,01 miljons euro. Taču novada dome prioritāri pārbūvējamo ceļu sarakstu vēl nav publiskojusi. "Tuvākajā laikā dome noteikti darīs to zināmu. Izsludināsim iepirkumus ceļu tehniskajam projektam un būvniecībai, līdz rudenim, iespējams, ceļa pārbūvi kādam no prioritārajiem ceļiem arī veiksmi," pārliecināta Viļakas novada pašvaldības attīstības plānošanas daļas vadītāja OLGA ABRAMOVA.

Pērn viņa, novada pašvaldības izpilddirektore un pagastu



**Pie novada kartes.** Viļakas novada pašvaldības speciāliste Olga Abramova norāda uz vietām novada kartē, kas atšķiras krāsu ziņā: zaļie plankumi ir meži, bet gaišākā krāsā - lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Mežu vairāk Susāju un Žiguru pagastos, bet zemes - Šķilbēnu, Mednevas, Vecumu pagastos.

pārvalžu vadītāji visos pagastos aicināja zemniekus, uzņēmējus un vienkārši iedzīvotājus uz tikšanos. Cilvēku domas, ieteikumi un kritēriji prioritāro ceļu pārbūvei apkopoti un atspoguļoti protokolos. Pēc tam vēlreiz kopā sanāca domes vadiba, administrācija, pārvalžu vadītāji un pieņema ceļu vērtēšanas kritērijus, novada pašvaldība ceļus sarindojoš prioritārā secībā. Mazāk pārbūvējamo ceļu atrodas Susāju un Žiguru pagastos, jo šeit vairāk ir meži, bet vairāk Šķilbēnu pagastā, kur ir arī vairāk gan apstrādājamās zemes, gan zemnieku un uzņēmēju. "No iedzīvotāju puses izteikts liels lūgums par tilta remontu uz ceļa Kozīne-Guberiņi Vecumu pagastā. Taču tiltu remonta izmaksas ir ļoti lielas. Turklat uz tiltiem jābūt uzklātam arī asfaltam, kas izmaksas vēl vairāk sadārdzina," informē O.Abramova. Lai apstiprinātu pārbūvējamo ceļu sarakstu domē, nepieciešams vēl kopējais iedzīvotāju balsojums, jāsauc kopsapulce. "Ieskicējumi prioritāro ceļu pārbūvei mums ir! Būs arī paši ceļi," saka O.Abramova. Viņa piebilst, jo mazāk naudas pašvaldība tērēs tehniskajam projektam un būvniecībai, kas atkarīgs no iepirkuma, jo vairāk kilometru lauku ceļu par Eiropas Savienības kvotām varēs pārbūvēt.

Atbildot uz jautājumu, kāpēc Viļakas novads kavējas un vēl līdz šim nav apstiprinājis pārbūvējamo lauku ceļu sarakstu, viņa neslēpj, ka no sākuma bija daudz strīdu, daudz neapmierinātu iedzīvotāju. "Tiekoties ar cilvēkiem pagastos, mēģinājām izskaidrot, ka līdzekļi ceļu pārbūvei no Eiropas Savienības Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai nav tērējami, kā mēs gribam. Naudas tērēšanai ir noteikti kritēriji - ceļam piegulosās lauksaimniecības zemes, zemnieku saimniecību, lopu skaits utt. Nauda nav vienkārši iedota. Par katu eiro ir jāaizskaitās," saka Olga.

## Cik tālu tikuši Balvu un Rugāju novados?

Balvu novadam prioritāro lauku ceļu pārbūvei piešķirti 1,58 miljoni eiro. Balvu novada pašvaldības projektu speciāliste IRĒNA ZĀČEVA informē, ka ceļu pārbūves tehniskie projekti būs pabeigtī marta beigās. Tehnikos projektus izstrādā divas firmas. Pēc tam novada dome izsludinās iepirkumu ceļu pārbūvei, kas varētu ilgt līdz maija beigām. Tad projekta pieteikumu sniegs izvērtēšanai lauku atbalsta dienestā, kur process varētu ilgt vēl vismaz trīs mēnešus. Reāli prioritāro lauku ceļu pārbūve varētu sākties rudenī. Latvijai tradicionāli!

Rugāju novadā no ES fondiem lauku ceļu pārbūvei piešķirti 630 tūkstoši eiro. "Pašvaldības speciālisti strādā, lai izdots sekmīgi ištenot grants ceļu seguma pārbūvi 5 pašvaldības ceļu posmos. 2016.gada maijā novada domes sēdē apstiprināja prioritāro ceļu sarakstu saskaņā ar iepriekš apstiprinātiem kritērijiem un sabiedriskās apspriešanas rezultātiem. Prioritārā kārtībā ceļi un pārbūvējamie ceļu posmi sarindoti šādi: Pelnupe-Osa, Ozolnes - Liepari, Eglusalas - Žeivinieki, Zeltiņi - Ilganči - Medņi, Beņišlava-Blāzma. Uzsākta pirmo trīs grants ceļu būvprojekta izstrāde. Būvprojekta izstrādes termiņš - 2017.gada 6.maijs. Izstrādājot projektus, būs zināms, cik liels finansējums atlicis un vai iespējams veikt pārējo ceļu pārbūvi. Zemju īpašnieki ir jautājuši par nobrauktuju izveidošanu un caurteku izbūvi uz saviem īpašumiem. Šobrīd vēl notiek izpēte," pastāstīja Rugāju novada pašvaldības izpilddirektore DAINA TUTINA.

## Baltinavas novada domē

### 23. februāra sēdes lēmumi

#### Apstiprina apmācību izmaksas

Apstiprināja apmācību izmaksas novada izglītības iestādēs. Baltinavas vidusskolā izglītojamo bērnu apmācību izmaksas: vidusskolā - 106,68 eiro, pirmsskolas grupās - 140,91 eiro.

#### Lemj sociālā dzīvokļa jautājumu

Nolēma Baltinavas iedzīvotājās sociālā dzīvokļa jautājumu virzīt uz Balvu novada pašvaldības Dzīvokļu komisiju par īres liguma noslēgšanu ar pansionātu "Balvi" par dzīvojamās istabas sociāli mazaizsargātām personām izirēšanu. Īres maksu un citus īligumā noteiktos maksājumus, kas saistīti ar istabas izirēšanu, persona segs no saviem personiskajiem ienākumiem. Neparedzētā gadījumā starpību starp klienta veikto iemaksu veiks no pašvaldības līdzekļiem.

#### Apstiprina ideju konkursa nolikumu

Apstiprināja novada domes biznesa ideju projekta "Manu biznesa ideja Baltinavā" nolikumu. Konkursa mērķis ir sekਮēt uzņēmējdarbības attīstību Baltinavas novada teritorijā, atbalstot mazo uzņēmēju biznesa ideju išstenošanu un attīstību, paredzot tam finansējumu no pašvaldības pamatbudžeta 1500 eiro apmērā un nosakot, ka viena biznesa ideja varēs saņemt līdz 500 eiro lielu finansējumu. Finansējums paredzēts pamatlīdzekļu un mazvērtīgā inventāra iegādei, telpu atjaunošanas darbu būvmateriālu, ilggadīgo stādu iegādei, kā arī PVN atmaksai. Biznesa idejas autoram jāparedz 10% līdzfinansējums. Projektu pieteikumi biznesa ideju išstenošanai jāiesniedz no šī gada 20.marta līdz 20.aprīlim Baltinavas novada domē ar norādi - Biznesa ideju konkursam. Projektus vērtēs Baltinavas novada domes apstiprinātā vērtēšanas komisija 5 cilvēku sastāvā: Ilze Krišāne, Jānis Bubnovs, Lilita Kukoja, Velta Mītke un Sarmīte Tabore.

#### Apstiprina izmaksas

Apstiprināja ceļu un ielu fondu vidēja termiņa programmu 2017.-2019.gadam izmaksas.

#### Dārza ielā uzstādīšis ceļa zīmi

Nolēma uzstādīt ceļa zīmi Nr. 327 "Stāvēt aizliegts" Dārza ielā, Baltinavā. Zīmi nolēma uzstādīt, jo novada domē griezās novada iedzīvotāji, kuri interesējās par iespēju uzstādīt ceļa zīmi Nr.327 "Stāvēt aizliegts" Dārza ielā no Kārsavas ielas krustojuma ielas labajā pusē, pamatojot to ar apstākļiem, ka iela ir šaura, bet bieži vien tur tiek ilgstoši novietoti auto furgoni, kas traucē satiksmi un rada bīstamu situāciju uz ceļa. Uz šīs ielas atrodas pasts, ir daudz gājēju, līdz ar to veidojas situācijas, kas apdraud gājējus. Tāpat vietā, kur tiek novietoti auto furgoni, atrodas inženierkomunikācijas kanalizācijas noteikūdeņu caurules. Ilgstoša smagsvara atrašanās uz inženierkomunikācijām var radīt tām bojājumus.

#### Būs jauna vēlēšanu komisijas locekle

Apstiprināja vēlēšanu komisijas sastāvā Sandru Ločmeli, lēmumu nosūtot Centrālajai vēlēšanu komisijai.

#### Sadala zemes īpašumu

Atļāva no nekustamā īpašuma "Zemenītes" atdalit zemes vienību 2,49 hektāru platībā, piešķirot jaunizveidotajam zemes īpašumam nosaukumu "Vējlauki". Noteica zemes lietošanas mērķi - lauksaimniecībā darbība. Atlikušajam īpašumam saglabājā iepriekš zemes lietošanas mērķi.

#### Lemj par parāda piedziņu

Nolēma piedzīt bezstrīdus kārtībā nekustamā īpašuma nodokļa parādu par nekustamo īpašumu "Aulinī" par kopējo summu 17,12 eiro, piedziņu vēršot uz parādnika naudas līdzekļiem un tam piederošo kustamo un nekustamo īpašumu.

#### Apstiprina izsolu dalības maksu

Apstiprināja nomas tiesību izsolu dalības maksu. Zvejas nomas tiesību izsolu maksu Svētaunes, Motrīnes un Obeļovas ezeros apstiprināja 5 eiro apmērā. Zemes nomas tiesību izsolu dalības maksu Baltinavas novada domes rikotajās zemes nomas tiesību izsolēs - 7 eiro.

#### Apstiprina izsoles noteikumus

Apstiprināja rūpniecībās pašpatēriņa zvejas nomas izsoles noteikumus Svētaunes, Motrīnes un Obeļovas ezeros.

#### Ierobežo satiksmi

Nolēma noteikt transportlīdzekļu satiksmes ierobežošanu uz pašvaldības ceļiem pavasara periodā no 2.marta līdz 1.jūnijam transporta līdzekļiem, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 tonnas. Pilnvaroja izpildīdirektori ar rīkojumu atcelt satiksmes ierobežojumus pirms noteiktā termiņa beigām, ja klimatiskie apstākļi to atļauj. Pašvaldības ceļu kopgarums Baltinavas novadā ir 77,92 kilometri.

## Vilakas novada domē

23.februāra sēdes lēmumi

### Piešķir pabalstu

Piešķīra EUR 15 pabalstu Vilakas novada administratīvajā teritorijā deklarētajām politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, kā arī Otrā pasaules kara dalībniekiem.

### Izdara izmaiņas amata vienību sarakstā

Izdarīja grozījumus Vilakas Sociālās aprūpes centra amatā vienību sarakstā, ar 1.martu likvidējot sociālā aprūpētāja amatu (0,25 vienības) un palielinot sociālā darbinieka amata vienību skaitu no 0,25 uz 0,5.

### Piedzen nodokļu parādus

Nolēma piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa parādu EUR 30,66 apmērā, kas sastāv no pamatparāda EUR 29,05 un nokavējuma naudas EUR 1,61 par nekustamo īpašumu, kas atrodas Žiguru pagastā; kā arī piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa parādu no SIA "LATEAST" EUR 4553,56 apmērā (EUR 2502,52 pamatparāds; EUR 2051,04 nokavējuma nauda) par nekustamo īpašumu, kas atrodas Kupravā, piedziņu vēršot uz nodokļu parādnieku naudas līdzekļiem un tiem piederošajiem kustamajiem un nekustamajiem īpašumiem.

### Pagarina finansējuma izlietošanas terminu

Atļāva 2016. gada budžetā piešķirto un neizlietoto naudu izlietot šīnā gadā: "Pareizticīgo kristiešu biedrībai" - EUR 50 apmērā; biedrībai "Virica" - EUR 450 apmērā nosakot, ka biedrībām jāiesniedz atskaite par naudas izlietojumu līdz 2017.gada 15.decembrim.

### Piešķir finansējumu

Piešķīra pašvaldības budžeta finansējumu biedrībai "Balvu teritoriālā invalidu biedrība" EUR 250 apmērā; biedrībai "Stiprinieku republika" EUR 2900 apmērā; nodibinājumam "Fonds Sibīrijas bērni" EUR 100 apmērā; Šķilbēnu Vissvētās Dievmātes piedzīmšanas pareizticīgo draudzei Šķilbēnu pareizticīgo baznīcas skursteņa un krāsns remontam EUR 2000 apmērā; "Pareizticīgo kristiešu biedrībai" Vilakas pareizticīgo baznīcas siltās grīdas ierikošanai EUR 2500 apmērā; biedrībai "Latvijas Neredzīgo biedrība" Balvu teritoriālajai organizācijai EUR 75 apmērā; biedrībai "Marienhauzena" EUR 400 apmērā; biedrībai "Motosporta klubs "Motokruīzs"" EUR 3000 apmērā Latvijas čempionāta organizēšanai; Vilakas evaņģēliski luteriskajai draudzei torņstāva telpas remontam EUR 1500 apmērā; biedrībai "Vilakas pensionāru biedrība" EUR 600 apmērā; biedrībai "Invalīdu sporta un rehabilitācijas klubs "Medneva"" EUR 500 apmērā. Biedrībām līdz 2017.gada 15.decembrim jāiesniedz atskaite par piešķirto līdzekļu izlietojumu.

### Izsludina projektu konkursu jaunajiem uzņēmējiem

Apstiprināja Vilakas novada domes projektu konkursa "Finansējuma piešķiršana topošo un jauno uzņēmēju projektiem 2017.gadā" nolikumu. Projektu konkursu finansēs no Vilakas novada pašvaldības 2017.gada budžeta, paredzot tam EUR 14 000. Konkursa mērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības attīstību Vilakas novada teritorijā, atbalstot jauniešus un jaunus uzņēmējus biznesa ideju īstenošanai un attīstībai, kā arī popularizēt uzņēmējdarbību kā jauniešu karjeras izvēli. Konkursa uzdevumi ir atbalstīt uzņēmējdarbības uzsāšanu vai attīstību; jaunu darbavietu radīšanu; jaunu produktu vai pakalpojumu veidošanu; sociālās uzņēmējdarbības biznesa idejas; motivēt jauniešus izmantot praksē mācību priekšmetā "Ekonomika" iegūtās zināšanas, organizējot uzņēmējdarbību Vilakā vai kādā no novada pagastiem. Izvērtējot iesniegto projektu atbilstību izvirzītajam mērķim, piešķirs Vilakas novada pašvaldības finansējumu atbalstāmajiem projektiem.

Projekta pieteikumus never iesniegt Vilakas novada pašvaldības administrācijas un tās iestāžu vadītāji un darbinieki. Līdzfinansējums projekta iesniedzējam jānodrošina 10% apmērā no projekta kopējās summas.

Vienam projektam atbalsta summa nepārsniegs EUR 2000. Projektu konkursā atbalstu var saņemt tikai tādi projekti, kurus plānots īstenot no 2017.gada 8.maija līdz 31.oktobrim.

### Apstiprina telpu nomas maksu

Apstiprināja Mednevas jauniešu centra "Sauleszieds" telpu nomas aprēķinu, nosakot Mednevas jauniešu iniciatīvu centra "Sauleszieds" telpu nomas maksu EUR 4,13 eiro (bez PVN) stundā.

## Uzņēmums dāvina skolai

# Lai labais vairo labo



Foto - A.Kirsanovs

**550 eiro – tas nav maz.** Reinis Maskavs, pasniedzot dāvanas 550 eiro vērtībā, ko par saviem ziedojušiem sarūpējuši uzņēmuma darbinieki, vēlēja: "Lai labais vairo labo!"

bērni. Tagad šīs mācību iestādes skolēni starpbrižos varēs uzspēlēt novusu vai daudzfunkcionālu spēli, kas var pārapt gan par futbolu, gan biljardu, gan hokeju, bet meitenēm būs iespēja darināt tērus nākamajai modes skatei, izmantojot jaunu šujmašīnu.

Skolas direktore Ruta Bukša, sakot 'paladies' ciemiņiem, priečājās, ka kopš šī brīža tālrunis vairs nebūs skolēnu vienīgais *draugs*, un izteica cerību, ka viņu ne tikai aktīvi izmantos uzdāvinātās galda spēles, bet arī saudzēs tās.

### Vai tiešām skolēni audzē kartupeļus?!

Rīgas valsts tehnikuma 2.kursa audzēknis Edgars Kučiks atklāja, ka labprāt viesojās Stacijas pamatskolā, jo, būdams ropažnieks, ne reizi nav bijis šai pusē. "Stacijas skola izrādījās patiešām forša, jo te notiek dažādas interesantas aktivitātes. Piemēram, mani pārsteidza, ka te skolēni paši audzē kartupeļus. Es arī labprāt skolas laikā to būtu darijis," apgalvoja jaunietis. Par to, kāpēc viņš savus Mīļuma vakarā nopelnītos naudas žetonus izmantojis, apdāvinot tieši Stacijas pamatskolu, Edgars teica tā: "Tā

kā šīs skolas bijusī absolvente Kitija tieši pirms Mīļuma vakara saslima un nevarēja uzstāties, nolēmu, ka mūsu grupa varētu atbalstīt viņas izvēlēto mācību iestādi viņas vietā."

Savukārt R.Maskavs, kurš pēc izglītības arī ir pedagogs, atzina, ka bijis pārsteigts par aizrautību, ar kādu strādā skolas kolektīvs, neskatoties uz pietīcīgajiem apstākļiem: "Viņi vienmēr atrod risinājumu, neskatoties uz līdzekļu trūkumu. Piemēram, tērus modes skatei sašuvuši no otrreiz izmantošiem materiāliem vai tādiem, ko citi būtu izmetuši. Tas, ka bērni tik daudz ko dara savām rokām, mums bija liels pārsteigums, jo Rīgā tā nenotiek. Rīgā bērni paspāida datora taustījus vai paglāsta planšeti, un viņu darba diena ir beigusies. Bet, ja bērns kaut ko padarijis ar savām rokām, tas viņu ne tikai garīgi pilnveido, bet ļauj iegūt arī dažādas prasmes." R.Maskavs pauða uzskatu,- ir traģiski un skumji, ka mazās skolas tiek likvidētas: "Diemžēl tāda ir mūsu demogrāfiskā situācija. Tādēļ jo lielāks prieks par skolotājiem, kuri strādā nevis par atalgojumu, bet par bērnu smaidiem."

## Uzņem ārzemju ciemiņus

# Balvos viesojas dāni un lietuvieši

No 27.februāra līdz 3.martam **Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā (BPVV) viesojās jaunieši no Dānijas un Lietuvas. Ciemīni ne tikai iemācījās savus pirmos vārdus latviešu valodā, bet arī uzzināja, kāda ir mūsu zemes vēsture un tradicijas.**

Pirmais pēcpusdienā, ieradušies Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā, ciemiņi pēc tālā ceļa varēja nobaudīt Latvijas, Lietuvas un Dānijas tradicionālos, konkrētajai valstij raksturīgos našķus, un, savstarpēji iepazinušies ar dažādu spēļu palīdzību, devās iekārtoties jaunajās mājvietās pie balveniešu ģimenēm.

Nākamajā dienā ārzemju jaunieši ar patiesu prieku vēroja modes skati, kurā BPVV audzēknji demonstrēja pašu darinātus tērus, kā arī atzinīgi novērtēja studijas "Di - dancers" dalībnieču priekšnesumus. Iepazinušies ar skolu, jauniešu apmaiņas dalībnieki devās uz Balvu Novada muzeju, kur uzzināja daudz jauna par latviešu kultūru un vēsturi, bet vēlāk kultūrvēstures sētā "Vēršukalns" apskatīja senlatviešu darbarīkus, tekstilzīstrādājumus, kā arī nogaršoja pašceptu maizi.

Trešdien projekta dalībnieki devās iepazīt Latvijas galvas-

pilsētu Rīgu, pa ceļam apmeklējot Siguldas bobsleja un kamanīnu trasu. Apskatījuši Brīvības pieminekli, Vecrīgas brūgētās ieliņas un senatnīgo arhitektūru, kā arī krāšņo Melngalvju namu, jaunieši paviesojās arī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Atgrīzušies Balvos, nākamajā dienā dāni un lietuvieši sāka apgūt latviešu valodu, risinot BPVV latviešu valodas skolotājas sagatavotos uzdevumus un piedaloties biedrības "Upītes jauniešu folkloras kopa" dalībnieku piedāvātajās rotājās. Vēlāk skolas šūšanas un kokapstrādes skolotāji vadīja meistardarbīcas, kurās Dānijas un Lietuvas jaunieši paši izgatavoja suvenīrus, kas viņiem vēl ilgi atgādinās viesošanos mūsu valstī. Piektien BPVV skolēni atvadījās no ciemiņiem, lai 2018.gada pavasarī atkal tiktos Dānijā. BPVV angļu valodas skolotāja Inese Circene gandarīta, ka viesi mājup devās priecīgi par redzēto un apgūto, bet vietējie jaunieši kļuva pieredes bagātāki un zinošāki: "Mēs lepojamies, ka mūsu skola veiksmīgi realizē starptautiskos projektus, kur skolēni gūst lielisku pieredzi, sarunājoties angļu valodā. Esam pateicīgi arī audzēķu ģimenēm par gādību un nesavību, uzņemot dānu un lietuviešu jauniešus savās ģimenēs!"

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Lopkopībā palīdz tehnoloģijas

# Kas notiek kūtī, redz telefonā

**"Strādājām un dzīvojām Rīgā. Sapejnījām kāzām naudu, apprecējāmies. Jau sākām izskatīt iespēju iegādāties Rīgā dzīvokli. Labi, ka nenopirkām. Tiklīdz parādījās iespēja atgriezties Baltinavā, nebija divu domu, ka atgriežamies dzivot un strādāt laukos," stāsta Baltinavas novada jaunais zemnieks DAGNIS KEIŠS.**

Kā lielākā daļa jauniešu, arī Dagnis pēc vietējās vidusskolas beigšanas devās studēt uz Rīgu, kur Latvijas Universitātes Geogrāfijas un zemes zinātņu fakultātē ieguva bakalaura grādu. Jau studiju laikā jaunietis sāka strādāt. Protams, kā tagad notiek, ne savā profesijā, bet piedāvājums apmierināja un viņš pie tā arī palika. Taču strādājot Rīgā, katru nedēļas nogali Dagnis brauca uz mājām palīdzēt vecākiem lauku darbos, jo zemniecībā darāmā vienmēr pietiek. Vairākus gadus pēc mācībām dzīvojot Rīgā, doma par atgriešanos laukos neatstāja. "Rīga nav domāta man. Tāpat sešos no rīta ir jāceļas, lai laikā paspētu uz darbu, bet vakarā esi tikpat noguris kā pēc lauku darbiem. Turklat stress, cilvēku un transporta drūzma," atceras bijušais rīdzinieks. Tādēļ tiklīdz Dagna dzīvesbiedrei Gintai radās iespēja dabūt darbu Balvos (viņa ir skolu psihologs), nebija divu domu, ka jaunā ģimene atgriežas laukos. Iespēja atgriezties nāca īsu bridi, pirms jaunieši paspēja iegādāties dzīvokli. Tādējādi viņi būtu piesaistīti Rīgai.

Atgriezies laukos, Dagnis kādu laiku strādāja vecāku zemniecībā, bet pēc tam pārnēma tēva bioloģisko zemnieku zemniecību "Jūsmiņi" un kļuva par pilnītiesīgu tās ipašnieku. Vecāki nodarbojās ar piena lopkopību, audzēja cūkas, apstrādāja zemi. Vecāku iesākto turpināja arī Dagnis. Startējot LADA projektos "Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem", realizēja lopkopības nozares modernizāciju.

Jaunais zemnieku zemniecības ipašnieks lopkopības attīstībā ir spēris soli tālāk. Viņš sācis audzēt aitas. "Pārrunājot ar sievu zemniecības tālāko attīstību, ar aitkopību nolēmām nodarboties, lai mazliet atvieglotu sev dzīvi, jo pie govīm esi visu laiku kā piesiets. Redzēs, kā veiksies. Varbūt pāriesim uz aitkopību vispār," viņš spriež. Sākums aitkopībai izskatās cerīgs. No desmit aitām triju gadu laikā ganāmpulks pieaudzis līdz 77, tani skaitā ir 35 aitu mātes, jēri, nupat iegādāts auns - simtprocēntīgs vācu merino, kā paskaidro zemnieks. Jērus līdz gada vecumam realizē galā gan vietējā tirgū, gan eksportam. Uzpirceju galai netrūkst, taču kaut cik adekvātu cenu piedāvā "Cēsu miesnieks". Saspringtākais laiks aitkopībā ir decembris, janvāris, kad dzimst lielākā daļa jēriņu. Taču palīgā nāk mūsdienu modernās tehnoloģijas. "Ieliku kūtī videokameru, pamostos, paskatos mobilajā telefonā un redzu, kas kūtī notiek. Nav jāceļas un jāskrien uz kūti ik pēc stundas vai divām ziemas spelgoni, kā to darīja mūsu vecvecāki vai vecāki," secina Dagnis. Jautāts, kur apguvis aitkopībā un vispār lopkopībā nepieciešamās zināšanas, jaunais zemnieks stāsta, ka tās nāk no ģimenes, jo arī mamma kādreiz turēja aitas. Vecāku zemnieku zemniecībā palīdzēts kopš bērnības. Turklat, lai realizētu lauku atbalsta dienesta projektus, bija nepieciešama lauksaimnieciskā izglītība. Diplomu Dagnis ieguva jau pēc augstskolas beigšanas, mācoties Malnavas koledžā. Lauku atbalsta dienests jaunajiem lauksaimniekiem organizēja arī apmācību seminārus. Topošais aitkopībā ir pabījis vienā no lielākajām aitu audzēšanas fermām Latvijā.

Zemnieku zemniecība "Jūsmiņi" ar lopkopību nodarbojas divās vietas Baltinavā. Viena no tām ir vecāku mājas, kur atrodas govju un cūku kūts, otrs - mājas, kur dzīvo Dagnis ar Gintu, kur tagad atrodas aitu kūts.



**Tic attīstībai.** Dagnis tic, ka ar laiku viss būs - gan zemnieku zemniecība attīstīsies, gan pašiem jauna dzīvojamā māja. "Visu jau nevar uzreiz!" viņš secina.

Foto - A.Kirsanovs



**Smukas.** Kad redakcijā ieslēdzu diktofonu, atskan skaļš un možs: bēee!, kas atgādina par tumšgalvainajām skaiustulēm. Dagnis lepojas ar savu aitu ganāmpulku. "Arī vecāki atbrauc, paskatās,- skaisti!" saka ganāmpulka ipašnieks.

Foto - A.Kirsanovs

## Atstāj ierēdņa darbu

# Veiksmīgi turpina vecāku iesākto

**GATIS SILINĀŠ ir zemnieku zemniecības "Meikulāni" ipašnieks kopš 2012.gada. Atstājis ierēdņa darbu Rīgā, viņš atgriezās laukos, uzņemoties zemnieku zemniecības vadību, kurai pamatus bija likuši vecāki. Viņš zemnieku zemniecībai veiksmīgi piesaistījis investīcijas, veicinot gaļas liellopu nozares attīstību.**

"Veiksmīgi piesaistot investīcijas, zemnieku zemniecībā rekonstruēju liellopu novietni, iegādājos jaunu traktoru ZETOR ar aprikojumu. Ir uzbūvēts rupjās lopbaribas šķūnis un pievedceļš. Tagad gaidu atbildi par tehnikas novietnes rekonstrukciju," saka Gatis, kuram ir arī augstākā lauksaimnieciskā izglītība.

Zemnieku zemniecība "Meikulāni" jau vairāk nekā divdesmit gadus nodarbojas ar gaļas liellopu audzēšanu. Zemniecībā ir 24 zidītāgovis, vaislas bullis un teli. Zemniecība ir bioloģiskā, tādēļ liellopu skaita pieaugumu regulē zemes platība, kas nepieļauj lopu skaita palielināšanu. "Izaudzētos lopus realizējam, gan pārdodot vaislai, gan izsoju namam, gan uzpircējiem. Kas piedāvā labāku cenu, tam arī atdodam," pastāsta Gatis. Darbs zemniecībā ir vairāk saspringts, kad govīm dzimst teliņi, tad vairāk jāpiestāgā uz kūti, kā arī vasarā, kad dzīvniekiem jāgādā barība ziemai.

"Ziemā barību lopīniem salieku divām dienām, pie kūts ir aploks, tur dzīvnieki uzturas. Toties tagad lopīni prasa vairāk uzmanības, jo govīm sākas dzemības, tās nevar atstāt savā valā. Ir biežāk jāaprāuga. Bet pavasara sēja mani neuzaudra. Kad saaugus zāle, būs jāgādā lopbarība, tad gan darba būs vairāk. Laukos nav viegli, bet izdzīvot var," secina Gatis, kurš savulaik izbaudījis arī lielpilsētas dzīves labumus.

Saimniekojot zemnieku zemniecībā, Gatis nepieciešams



**Atelpas brīdī.** "Vaduguns" Gati sastapa brīdī, kad viņš pie mājas tīrīja sniegu, lai tas nepiesalst, ja gadījumā pēc atkušņa uznāk sals. Tikko pastaigu ārā bija beiguši un devušies istabā arī abi ģimenes mazie puikas.

Foto - A.Kirsanovs

arī pārvietoties, jo viņš ar ģimeni - sievu un diviem maziem puikām - dzīvo Baltinavā, bet lopu kūts atrodas laukos, kur dzīvo vecāki. Protams, zemniecības darbos piepalīdz arī viņi, kamēr mazdēli vēl mazi, paslimo un no jaunajiem vecākiem prasa vairāk rūpju. Gatis ar dzīvesbiedri piedalās arī sabiedrīkā dzīvē - dzied novada korī. Arī kora dziedātājiem šis ir saspringts laiks - mēģinājumi, skates. "Ceram tikt uz Dziesmu svētkiem. Korī dziedam gan mēs ar sievu, gan brāļa ģimene, gan tēvs," atklāja Gatis.

## Baltinavas novada domē

23.februāra sēdes lēmumi

### Piešķir Atzinības un Pateicības rakstus

Nolēma pasniegt novada domes Atzinības rakstus novada lauksaimniekiem par sasniegumiem ražošanā un Pateicības rakstus mājražotājiem par līdzdalību vietējo lauku labumu tirdziņos un "Uzņēmēju dienās 2016". Atzinības rakstus piešķira zemnieku zemniecības "Saimnieks" ipašnieci SARMĪTEI BUKŠAI par augstu izslaukumu sasniegšanu govju ganāmpulkā 2016.gadā ar produktivitātes rādītājiem standartlaktācijā - 7737 kg piena (3,97% tauki, 3,27 olbaltumvielas); zemnieku zemniecības "Meikalī" ipašniekam GATIM SILINĀM par veiksmīgu investīciju piesaisti, realizējot 2016.gadā projektus pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos", veicinot gaļas liellopu attīstību; zemnieku zemniecības "Tīrumi" ipašniekam ARTIM BOLDĀNAM par graudaugu nozares attīstību; zemnieku zemniecības "Jūsmiņi" ipašniekam DAGNIM KEIŠAM par veiksmīgu investīciju piesaisti pasākumā "Jaunais lauksaimnieks"; zemnieku zemniecības "Grantiņi" ipašniekam IMANTAM BLEIDELAM par biškopības nozares produkcijas dažādošanu; zemnieku zemniecības "Dravas" ipašniekam PĒTERIM LOGINAM par bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošanu un realizāciju. Piešķira trīs Pateicības rakstus mājražotājiem: ALDAI MEŠČANOVAI, ANITAI KAŠAI un VALENTĪNAI DAUKSTEI par dalību vietējo lauku labumu tirdziņā un "Uzņēmēju dienās 2016". Atzinības un Pateicības rakstus pasniegs pasākumā "Reiz bija...", kas notiks 18.martā Baltinavas kultūras namā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

## Bērzkalnes bērnudārzam - 30!

## Dzīvo šodienai, bet ar domu par nākotni

Nozīmīgas jubilejas reizes nevišus liek atskārst, cik neglābjami ātri steidzas laiks! 6.martā apritēja 30 gadi, kopš Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādi ik darbdienu piepilda bērnu čelas un smiekli. Tēlaini izsakoties, bērnudārzs – tā ir māja, pilna bērnu stikiem un niķiem, patiesa prieka un labestibas. Bet kas gan pasaulē var būt jaukāks par bērnu smiekliem! Par to, kā iestādei un tās audzēkņiem šajā laikā klājies, saruna ar pirmskolas izglītības iestādes vadītāju INTU KORLAŠU.

**Kā un kad nonāci Bērzkalnē?**

- Pēc Liepājas Pedagoģiskā institūta absolvēšanas 1988.gada augustā pieteicos darbā tad vēl kolhoza "Sarkanais partizāns" bērnudārzā "Pasaka", kas joprojām ir mana pirmā un vienīgā darbavietā. Sākumā biju bērnudārza audzinātāja. Tad 1990.gados sākās juku laiki, kad visapkārt daudzi bērnudārzi likvidējās, jo māmiņām toreiz bija izdevīgāk dzīvot mājās, bet, par laimi, mēs noturējāmies un atvērām Bērzkalnes sākumskolu līdz 4.klasei. Tā kļuvu par 1.klases skolotāju. Pakāpeniski no vienas klases ar katru gadu izaugām līdz 4. klasei. 1996. gadā klases apvienojām un izveidojām divas – 1.-3. klasi un 2.-4. klasi, kuras pastāvēja līdz 2000.gadam. Maijā nosvinējām septiņo – pēdējo - sākumskolas izlaidumu.

**Kurā brīdi kļuvi par iestādes vadītāju?**

-Tas notika 1995.gada 1.februārī, kad iepriekšējā vadītāja Lolita Priede aizbrauca dzīvot uz Ameriku. Vispār 30 gadu laikā bērnudārzam bijušas vien 3 vadītājas – pati pirmā šīs ēkas saimniece un iestādes pamatlīcēja Ingrīda Pilāte, kurai saku lielu paldies par manis ievadišanu darbā, Lolita Priede un tagad es. Arī mūsu juridiskais statuss laika gaitā daudzkārt mainījies – sākumā bijām bērnudārzs "Pasaka", tad filiāle pie Balvu pamatskolas, vēlāk Bērzkalnes sākumskola, bet, izveidojoties novadiem, esam kļuvuši par pirmskolas izglītības iestādi. Diemžēl savu skaisto nosaukumu "Pasaka" laika gaitā gan esam zaudējuši...

**Kad pirmoreiz apjauti, ka vēlies būt skolotāja, audzināt un skolot pašus mazākos?**

-Šķiet, pirmā nopietnā apjausma par nākamās profesijas izvēli atrāca, kad mācījos 6.klasē. Toreiz auklēju brālēnumus un man ļoti patika to darīt. Vispār patika bērni un darbošanās ar viņiem. Savukārt, kad pirms profesijas izvēles aizbraucu uz Liepājas Pedagoģiskā institūta atvērto durvju dienu, pārliecība par to, ka izvēlēts pareizais virzīns, kļuva vēl lielāka. Tā arī izmācījos par pirmskolas pedagoģi. Tagad varu tikai lepoties, ka esmu gan lietvede, gan grāmatvede, gan saimniecības daļas vadītāja vienā personā. Dzīve pies piedusi daudz ko apgūt papildus darba tiešajiem pienākumiem, ar to sevi esmu tikai bagātinājusi.

**Spēj sevi iedomāties kādā citā profesijā?**

-Godīgi sakot, pat nezinu. Man patīktu apgūt interjera dizainu, arī lietveža darbs šķiet saistošs. Kolēģi dažkārt smejas, ka lietvede no manis sanāktu laba, jo esmu ļoti pedantiska - it īpaši darbā ar dokumentiem.

**Sākat vadīt bērnudārzu, kaut kas mainījās arī pašas dzīvē un priekšstatos?**

-Mainījās, jo tā man bija jauna pieredze, jauni pienākumi. Toreiz jau neviens neko nemācīja un īpaši nepastāstīja, kas īstī vadītājam jādara. Bija jāstrādā un jāmācās, viss notika pats no sevis. Drīz pēc tam, kad ieņēmu vadītājas amatū, aizgāju dekrēta atvālinājumā, un 1996.gadā man piedzima dēls. Jau pēc gada nācās atgriezties darbā, jo dekrēta atvālinājumā aizgāja mana aizvietotāja.

**Bērnudārzam 30! Cilvēkam tie ir vieni no skaistākajiem gadiem. Kā raksturotu bērnudārzu – kāds tas bijis, cik spējīgs dzīvot un attīstīties arī turpmāk?**

-Lauku bērnudārzam 30 gadi ir daudz, vismaz man tā šķiet. Pašos pirmsākumos tas bija paredzēts 140 vietām, un gandrīz visas no tām bija pilnas. Tādos laikos vēl no Balviem ar autobusu pie mums veda mācīties bērnus, bija arī krievu plūsmas grupa. Bet tikām galā, lai arī pašas bijām jaunas un varbūt ne tik pieredzējušas. Krizi iestāde piedzīvoja 2000.gadā, kad bērnu skaits kļuva kritiski mazs un bija vairs tikai viena jauktā vecuma grupa. Nācās domāt, ko darīt, lai bērnudārzs turpinātu pastāvēt. Ar Bērzkalnes pagasta atbalstu tad arī atvērām diennakts grupu, kura veiksmīgi darbojas jau desmito gadu. Priecē, ka tagad arī mūsu pagastam iegādāts sava autobuss, līdz ar to ir iespēja uz bērnudārzu atvest bērnus ne vien no Lazduļejas, bet arī no Rubeņu puses. Pirmsdienu rītos sagaidām diennakts bērnus, bet piektdienās saņērbjam un pavadam - autobuss katru nogādā līdz namdurvīm. To, ka mūsu bērnudārzam jau 30, visspilgtāk izjūtu, kad savus bērnus pie mums atved manis audzinātie bijušie audzēkņi. Daudzi no viņiem veiksmīgi izsitušies dzīvē, piemē-



Foto : A.Kirsanovs

**Darba ikdiena.** Intas Korlašas (no labās) darba diena ik rītu sākas ar savu kolēgu un audzināmo apciemošanu grupiņās. Viņa apjautājas, kā visiem klājas, parunājas ar mazuļiem un vajadzības gadījumā arī labprāt palīdz kolēģem pabarot bērniņus. Inta teic: "Mazo bērnudārzu priekšrocība ir tā, ka mēs visi esam kā viena liela, draudzīga ģimene, varbūt tāpēc darbā jūtāmies kā mājās."

ram, Gunīta Prokofjeva, kura arī izvēlējusies darbu ar bērniem, Santa Roginska, kurai savs skaistumkopšanas salons, Māris Salenieks, Ginters Bušs un daudzi citi.

**Bērni visas piecas dienas pavada dārzinā. Viņi ne-skunst pēc mājām?**

-Kad nedēļa tuvojas izskaņai un tuvojas piektdiena, protams, sāk skumt. It īpaši, ja dažus izņem jau piektdienas pusdienlaikā. Taču ar bērniem vakaros visu laiku uz maiņām ir nakts auklīte, kas faktiski visas nedēļas garumā viņiem ir kā mamma, kura pieskata, samīlo un nomierina, ja vajag.

**Kas ir šie vecāki, kuri izmanto diennakts grupas pakalpojumu?**

-Ir, kas brauc no Balviem, Bērzkalnes, arī tepat no Rubeņiem. Tie ir gan strādājoši vecāki, kuriem darba dēļ ir grūtības izvadāt savas atvases, gan sociālā riska ģimeņu bērni. Pie tam mūsu bērnudārzs ir tā – ja bērns no sociālā riska ģimenes apmeklē diennakts grupiņu, viņam ēdināšanas maksa tiek pilnībā segta. Te jāsaka paldies pašvaldībai, kas sniedz milzīgu atbalstu, nodrošinot arī 5-6-gadniekiem brīvpusdienas, savukārt daudz bērnu ģimeņu bērni, bērni invalidi un sociālā riska ģimenes vispār atbrīvotas no jebkādas maksas par bērnudārzu. Ja salīdzina laikus, kad tikko sāku strādāt, un tagad, daudz kas mainījies, bet ne vienmēr vecāki to novērtē. Kādreiz nekā tāda nebija.

**Pēdējā laikā daudz dzirdam, ka skolas cīnās par katru skolēnu. Sanāk, ka līdzīgā situācijā nonākušas arī pirmskolas izglītības iestādes?**

-Tā tas ir, jo arī bērnudārzu starpā pastāv konkurence - uzvar tas, kas var piedāvāt labākus nosacījumus. Kaut gan lauku bērnudārzam konkurēt ir samērā sarežģīti. Esam pavisam neliels bērnudārzs – dotajā brīdi mums ir 28 bērni, pagājušonēdēj iestājās bērniņš, kuram ir tikai gads un divi mēneši – tas ir jaunākais izglītojamais. Drīz no bērnu kopšanas atvālinājuma darbā atgriezies divas skolotājas. Ceru, ka arī savus mazuļus viņas vedis pie mums.

**Ar ko jūsu bērnudārzs varētu būt atšķirīgs citu starpā?**

-Kaut vai ar to, ka bērnudārza ēkā zem viena jumta darbojas vairākas iestādes – te mājiņetu radusi Bērzkalnes pagasta pārvalde, bibliotēka, ar kuru mums ir veiksmīga sadarbība, kultūras darba organizatore, bāriņtiesa un sociālais darbinieks. Tā mēs draudzīgi šo māju apdzīvojam, un tas ir liels pluss, jo ieguvēji ir visi.

**Cik liels ir darba kolektīvs? Vai tajā jūties kā domu biedru grupā?**

-Kolektīvs mums neliels, bet ļoti jauks, draudzīgs un atsaucīgs. Esam visas kopā - ir radoši skolotāji, tehniskie darbinieki vienmēr patīkami pārsteidz Skolotāju dienā, savukārt es Jaungadā, izlādumos vai pasākumos, kad visi sanākam kopā, cenšos sagādāt pašas darinātas pārsteiguma dāvaniņas. Lieku lietā radošās prasmes, izdomu un kaut ko karam uzmeistarōju, lai iepriecinātu savus darbiniekus. Runājot par kolektīvu, droši vien jāpiemin

fakts, ka Bērzkalnes bērnudārzs esam izaudzinājuši labu darbinieku kalvi pilsētas bērnudārziem. Rasma Koliņa, Iveta Larka, Gunta Dzintare, Aina Saidāne, Melita Masa, Egita Ločmele – tās visas ir manas bijušas koleģes, kuras savulaik strādājušas šeit. Ir mums arī citi labi piemēri. Kad uz bērnudārzu sāka vest Lazduļejas bērniņus, vienu darbavietu devām Lazduļejas pagasta cilvēkam, jo vajadzēja pavadītāšo personu autobusā. Sieviete šo iespēju izmantoja par visiem 100% - 2016.gada septembrī iestājās augstskolā un apgūst profesiju, no skolotāja palīdzības klūstot par skolotāju. Tagad viņa ir mana kolēģe.

**Kā ir ar pašiem bērniem? Vai, gadiem ejot, mainīju-sies arī viņi?**

-Ir, ir mainījušies. Kādreiz viņi, šķiet, vairāk cienīja mūs, pieaugušos. Tagad katram jāmāk atrast preeja. Lai skolotāja varētu iejet grupā, viņai jābūt labai psiholoģei un sagatavotai darbam, jo bērni vairs nav tādi, kādi bija pirms 30 gadiem.

**Kā vērtē bērnu vecāku ieinteresētību savu lolojumu audzināšanā un mācīšanā?**

-Mums ir sava specifika – Lazduļejas pagasta bērniņi, diennakts grupas bērniņi, līdz ar to vecākus bieži satik neizdodas. Pārsvarā komunikācija notiek ar zīmītēm, kuru rakstīšana un nodošana adresātam skolotājām prasa vēl papildus darbu. Ejam līdzi laikam un jaunajām tehnoloģijām, nesen ar vecākiem izveidojām savu WhatsApp grupu, kurā notiek sarakste. Nevaru teikt, ka vecāki neizrāda interesu, viņi nāk un darbojas, iesaistās, cik var. Jau otro gadu piedālīsimies modes skatē Balvu Profesionālājā un vispārizglītojošajā vidusskolā – pirmo reizi pārsvarā skolotājas gatavoja tērpus, bet šogad iniciatīvu uzņēmušas mammai un jau gatavoja šim pasākumam. Vēl visi kopā vācam makulatūru un piedalāmies dažādos konkursos. Cenšamies un darām, radām sev apkārt tīkamu vidi, lai ir prieks bērniem un arī pašiem.

**Cik bērnu šogad absolvēs Bērzkalnes pirmskolas izglītības iestādi?**

-Diemžēl tikai 3. Nākamgad rudenī piecgadīgo/sešgadīgo grupā varētu būt 19 bērni - tas nozīmē, ka ar pagasta un pašvaldības atbalstu vēl pastāvēsim. Ir jāturas.

**Tavā darba kabinetā pie sienas daudz ierāmētu apbalvojumu, bet pie kalendāra uzrakstīts novēlējums "Ir vērts piedzīvot, izjust, priecāties tagad" ...**

-Jā, pateicības un apbalvojumi kalpo kā pierādījums paveiktajam, par ko, protams, prieks mums visiem. Bet ir arī dienas, kad ap sirdi tā skumīgā... Un tad vajag kādu uzmundrinājumu. Pieliekiet grupā pie mazuļiem, redzot viņu smaidus, prieks aplaukst pašas sejā. Datoru esmu aplimējusi ar līmlapiņām, uz kurām uzrakstīti man svarīgi domugraudi, kurus šād tad mēdz pārlasīt. Piemēram, Z.Freida teiktais: "Faktiski pasaulē ir tikai viens cilvēks, ar kuru sevi jāsalīdzina,- tas esi tu pats pagātnē. Un ir tikai viens cilvēks, par kuru tev jāklūst labākam nākotnē,- tas esi tu – tagadnē." Viedi vārdi! Tā ir arī ar mums - dzīvojam šodienai, bet jādomā par nākotni. Esmu pārliecināta, - mēs vēl pastāvēsim un turēsimies!

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

# “Jānovērš monopolis, jāveicina konkurence”

**Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) un Valsts policijas (VP) rīkotajos reidos uz Latvijas ceļiem divu mēnešu laikā pārbauditi vairāk nekā 1793 transportlīdzekļi. Secinājums: katrs desmitais auto uz ceļa ir potenciāli bīstams, jo 168 auto jeb gandrīz 10% no pārbaudītajiem spēkratiem konstatēja neatbilstošas riepas (kādā no gadījumiem pat nebija protektora, ko mērit), cita auto stāvoklis bija tik kritisks, ka anulēja automašinas tehniskās apskates uzlimi, kā arī reidā automašinām fiksēja citus būtiskus defektus.**

Tā ir elementāra autovadītāju bezatbildība vai mērķtiecīga *pēdējās sulas izspiešana* no iedzīvotājiem, kuri katru gadu maksā salidzinoši lielu transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokli, bet joprojām brauc pa ceļiem, no kuriem daļa ir uz sabrukšanas robežas. Par šo tēmu uz sarunu aicinājām CSDD Gulbenes reģionālās nodaļas priekšnieku JĀNI RAIBEKAZU, autoskolas instruktori ARVĪDU RACIBORSKI un ilggadēju autovadītāju ANDRI ŅERĢI.

## Kā vērtējat statistiku?

J.RAIBEKAZS: -Jāatzīst, statistika ir biedējoša. Konstatētais uz ceļiem liecina, ka diemžēl cilvēku attieksme pret sava auto tehnisko stāvokli nav uzlabojusies. Daudzi joprojām uzskata, ka braukt ziemā ar vasaras riepām ir pieņemami un tas neapdraud apkārtējos. Tomēr transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa jomā Latvija krieti atpaliek no vadošajām Eiropas valstīm. Latvijas autoparka vidējais vecums ir ap 13 gadiem, kas ir gandrīz divas reizes vairāk, nekā vidēji Eiropā, kur autoparka vecums ir 6-8 gadi. Tas nozīmē, ka arī ikdienā Latvijā šoferiem krieti vairāk jāpievērš uzmanība auto tehniskajam stāvoklim.

A.RACIBORSKIS: -Pārmetumi, ka Latvijā iedzīvotāji brauc ar vecām automašinām, ir nevietā. Tie jāvelta valdībai un Eiropas politikai, jo cilvēks, ja to atļaus macīš, izvēlēsies braukt ar jaunu automašīnu. Protams, nav šaubu, ka daļa mašīnu ir sliktā tehniskā stāvoklī un jebkurā sabiedrībā ir cilvēki, kas pret savu īpašumu izturas bezatbildīgi. Tomēr uzskatu, ka publicētā statistika zināmā mērā ataino CSDD politiku un īsti neatbilst realitātei, jo, piemēram, katra atkārtota apskate rezultējas ar lielas naudas iekasēšanu. Turklat CSDD, veicot automašīnu tehnisko apskati, darbojas pēc likumā noteiktām normām, bet tās ir ļoti drastiskas. Ir reizes, kad automašīnai jāveic atkārtota apskate, lai gan konstatētās nepilnības tik ļoti neietekmē satiksmes drošību. Manuprāt, pārspīlēts arī ar cipariem, ka katru dienu vidēji dienā 13 auto tehniskajā apskatē pārstāj darboties bremžu sistēma. Tad jau katrā otrajā krustojumā būtu avārijas bremžu dēļ. Statistika ir laba lieta, bet tā vienmēr jāuzlūko kritiski.

A.ĶERĢIS: -Nevienozīmīgi. Protams, ir bezatbildīgi autovadītāji, par ko liecina, piemēram, viņu braukšanas stils – strauja bremzēšana, nesaprotamu apdzīšanas manevru veikšana un nerēķināšanas ar pārējiem satiksmes dalībniekiem. Manuprāt, kopumā vairums autoīpašnieku seko līdzīgi savu spēkra tehniskajam stāvoklim un domā par drošību. Turklatas, ka automašīnām jābūt atbilstošā tehniskā stāvoklī ne tikai reizi vai divreiz gadā tehniskās apskates veikšanas laikā, bet nepārtrauki, atrunāts arī Ceļu satiksmes likumā. Cita lieta, ja automašīnai ir nebūtiski trūkumi, piemēram, notecējusi eļļas pilīte vai nelielā korozija. Runājot par riepām, tas ir ļoti diskutējams jautājums. Nav šaubu, ka nedrīkst braukt ar plikiem riteņiem. Tomēr, kas attiecas uz riepu vecuma pārbaudi, manuprāt, šādā veidā tiek lobēti riepu ražotāji un izplatītāji. Visbeidzot, ja valsts saviem iedzīvotājiem spētu nodrošināt pienācīgu labklājības līmeni, cilvēkiem būtu vairāk iespēju uzturēt savu auto labākā kārtībā. Iegādātos arī

jaunākas mašīnas, nevis būtu situācija, ka Latvijā ir viens no vecākajiem autoparkiem Eiropā.

## Kā uzlabot cilvēku attieksmi pret savu auto?

J.RAIBEKAZS: -Nemot vērā biedējošo statistiku un daudzo autovadītāju vieglprātīgo attieksmi, CSDD kopā ar VP turpinās veikt auto pārbaudes uz ceļiem visā Latvijā, vienlaikus sabiedrībai skaidrojot par nepieciešamību rūpēties par savu auto. Tāpat šogad organizēsim lielu popularitāti šoferu vidū guvušos Tehniskās apskates nakts pasākumus ne tikai Rīgā, bet arī Latvijas reģionos. Pasākuma kopīgie secinājumi ir, ka uz pārbaudēm ved auto, kuru vecums svārsts no 2 līdz 40 gadiem, bet vidējais pārbaudīto transportlīdzekļu vecums ir 16 gadi. Šādu transportlīdzekļu tehniskais stāvoklis nav *spīdošs* - apmēram 80% gadījumos auto atklāj būtiskus defektus. Jebkurā gadījumā autoīpašnieki uzticas CSDD inspektoriem, kā rezultātā viņi auto pārbaudi uztver kā konstruktīvu konsultāciju. Šis pasākums ir vēl viens veids, kā šoferiem atgādināt, ka regulāri jārūpējas par sava auto tehnisko stāvokli.

A.ĶERĢIS: -Ja cilvēki redzētu, ka viņu samaksātā nauda – transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis, degvielas akcizes nodoklis un dažādas nodevas – nonāktu ceļu uzlabošanai, nevis izmētāta pa labi un kreisi stiklotu būvju un dārgu koncertzāju celtniecībai, būtu arī priekšlikumi. Neesmu pret kultūras iestādēm, bet par to, lai lauku cilvēks uz dārgo koncertzāli varētu nokļūt pa normālu, nevis sabrukūšu ceļu. Pirms divām nedēļām bija tas gods būt šoferim augsta ranga policijas amatpersonai. Izvērtā saruna par gadījumiem, kad policisti pilda dienesta pienākumus tā dēvētajos labos ceļa posmos, kur nav *melno punktu*. No atbildes varēja saprast, ka *no augšas* dots uzdevums izpildīt noteiktu plānu sodu iekasēšanā. Ja plānu neizpilda, darbinieks acīmredzot slikti strādā. Absurdi šķiet arī tas, ka publiskajā telpā parādās informācija, cik soda naudas plānots iekasēt gada laikā. Protams, tas nav pārmetums ierindas darbiniekiem, bet vai var pilnībā izslēgt, ka šādi plāni nav jāizpilda arī CSDD?

A.RACIBORSKIS: -Domāju, akciju rikošana ir viens no efektīvākajiem veidiem – līdzīgi kā akciju rikošana ar mērķi panākt, lai autovadītāji Jāņu un Ligo svētku dienās nesētos pie stūres dzērumā. Jebkurā gadījumā diezgan ilgi dzīvojam vairāk vai mazāk eiropeiskā vidē, un pagājis 90.gadu domāšana, kad tik tiešām lielākā daļa automašīnu bija sliktā tehniskā stāvoklī.

**AS "Latvijas Valsts ceļi" valdes priekšsēdētājs pazīnojis, ka Latvijā ceļi sabruk ātrāk, nekā tos spēj atjaunot un ka nav pietiekami daudz naudas. Kā redzat kopsakarību starp automašīnu tehnisko stāvokli un Latvijas ceļiem?**

J.RAIBEKAZS: -Neapšaubāmi, ceļi ietekmē arī auto tehnisko stāvokli. Ir pilnībā skaidrs, ka, braucot pa bedrainu ceļu, auto piekare cieš vairāk, nekā braucot pa izremontētu un glužu ceļu. Sakārtota infrastruktūra uzlabotu ne tikai automobiļu tehnisko stāvokli, bet arī paaugstinātu drošību uz ceļiem, tostarp samazinot ceļu satiksmes negadījumus un bojāgājušos.

A.ĶERĢIS: -Ceļus Latvijā vairs nevar saukt par ceļiem, bet gan par izmēģinājuma poligoniem, kur autoražotāji varētu pārbaudīt savus jaunos spēkratus. Starp citu, CSDD varētu pamēģināt izveidot kontaktus ar Eiropas autoražotājiem un piedāvāt šādu pakalpojumu. Tie būtu papildus ienākumi, turklāt autoražotāji atvēl lielu naudu, lai jaunos auto izmēģinātu speciālos poligonos. To saku bez jebkādas ironijas. Visbeidzot, kādēj CSDD nesaka, cik daudz naudas viņi iekasē par cilvēku samaksāto transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokli un kur tā nauda paliek, jo ceļi ar katru gadu paliek

arvien sliktāki? Un cik tad avāriju notiek tieši automašīnu sliktā tehniskā stāvokļa dēļ. Vai nav tā, ka vairums negadījumi notiek, piemēram, ātruma pārsniegšanas dēļ, nevis sliktā tehniskā stāvokļa rezultātā?

A.RACIBORSKIS: -Autoceļu stāvoklis Latvijā ir ļoti sāpīgs jautājums. Arī es esmu iegādājies automašīnu un jūtu, ka tā tūlit bezmaz vai sāks *dalīties*. Mēs maksājam akcizes nodokli, pērkot degvielu. Turklat maksājam vēl dubultā, jo jānomaksā arī transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis, kas nonāk Valsts kasē un nauda pazūd kopējā *katlā*. Viennozīmīgi esmu par autoceļu fonda atjaunošanu, lai nodokli samaksātā nauda nonāktu atpakaļ ceļu attīstībā.

**Joprojām aktuāls jautājums, ka Latvijā tehniskā apskate būtu jāveic vienreiz divos gados. Daļa autovadītāju arī pārmet, ka tā dēvētais ceļa nodoklis ir nesamērīgi augsts.**

J.RAIBEKAZS: -8.martā Saeimas Tautsaimniecības komisija izskatīja priekšlikumu attiecībā uz izmaiņām auto tehniskās apskates periodiskumā. Komisijas deputāti to izvērtēja un konceptuāli atbalstīja. Rūpīgi izanalizējot Latvijas autoparka stāvokli, tehnisko apskāšu rezultātus un vidējo auto vecumu, gan Satiksmes ministriju un CSDD, gan arī satiksmes drošības eksperti piekrita, ka vismazākā ieteikme uz satiksmes drošību būtu, ja periodiskumu palielinātu vieglajiem auto, kad pirmā tehniskā apskate būtu jāveic pēc 2 gadiem, otrā - atkal pēc 2 gadiem, bet turpmākās tehniskās apskates - katru gadu. Nonāca arī pie secinājuma, ka varētu izmainīt periodiskumu arī piekabēm ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām, tām nosakot tādu pašu periodiskumu kā vieglajiem auto. Jaunā kārtība vienkāršos vieglo auto un piekabju izmantošanu. Nēmot vērā, ka tehniskās apskates periodiskuma maiņa varētu ietekmēt nodokļu nomaksas atlikšanu, kuru iekasē tehniskās apskates veikšanas brīdi, Finanšu ministrija sniegs savu atzinumu.

A.ĶERĢIS: -Tehnisko apskāšu periodiskums lietas būtību nemaina, jo automašīnai jābūt labā stāvoklī visu laiku. Problēma ir, ka CSDD lielākoties pilda naudas iekasēšanas lomu, turklāt, šķiet, pēc principa "jo vairāk, jo labāk". Pašlaik arī netiek ķemts vērā, proti, auto gadu nostāvējis garāzā vai tīcīs diendienā izmantots, jo lielais nodoklis tāpat katru gadu jāsamaksā. Kāpēc citās valstīs ekspluatācijas nodoklis piesaistīts pie degvielas un cilvēkiem jāmaksā tik daudz, cik viņi reāli brauc, bet pie mums no autovadītājiem plēš nost abus nodokļus?

A.RACIBORSKIS: -Pirkārt, uzskatu, ka tehniskās apskates veikšanas periodiskumu varētu saglabāt līdzīnējo – reizi gadā, bet nodoklis un pārējām samaksām nevajadzētu būt tik lielām. Tad varbūt cilvēki par mazāku samaksu savu auto pārbaudi pat divreiz noteiktā periodā, jo jebkura tehniskā apskate ir rūpēšanās par savu drošību. Otrāk, valstī valda CSDD monopols. Tā regulē tādas cenas un noteikumus, kādus vēlas, un cilvēki gluži vienkārši ir iedzīti stūrī. Iespējams, daļa cilvēku lielo samaksu dēļ pat baidās veikt tehnisko apskati, cenšas palikt nesodīti un lauku rajonos brauc ar automašīnām, kas nav saremontētas un kurām nav veikta tehniskā apskate. Tādēj būtu labi, ja vairākām firmām, servisiem izsniegtu licences tehnisko apskāšu veikšanai, kas ar savu zīmogu, licenci un firmas tēlu atbildētu par automašīnu tehnisko stāvokli un autovadītāju drošību. Tā ir normāla prakse vairākās Eiropas valstīs, bet Latvijā cilvēki spiesti parakstīties par to, kas ir. Cilvēkiem jādod izvēles iespējas, jānovērš monopolis un jāveicina tirgus konkurencē apstākļi. Tāpat uzskatu, ka CSDD pagājušā gada trīs miljonu peļņa ir pārāk liela, tā ir visu mūsu nodokļos samaksātā nauda. Tajā pašā laikā maksu par pakalpojumiem palielina.

## Kāda ir Jūsu recepte, lai automašīna ripotu, bēdas neredzēdama?



**A.ĶERĢIS, autovadītāja stāzs - 44 gadi:** -Par automašīnu jārūpējas katru dienu, nevis tikai jāspiež gāzes pedāli grīdā. Braucot ar savu auto, allaž ieklausos un cenšos sajust, kā automašīna uzvedas. Nekavējoties cenšos novērst sīkas problēmas, jo tas prasis mazākus izdevumus nekā kapitālremonts. Ir gadījies iekāpt mašīnā, kurā, šķiet, varētu stādīt rāceņus. Tādēj par skādi nenāk savu auto nomazgāt. Arī brižos, kad saproti, ka pēc mirkļa auto atkal kļūs netīrs, jo arī muti mēs taču mazgājam katru dienu, nevis ik pēc mēneša. Mašīnu mazgājot, var pamanīt arī dažādas tehniskas nebūšanas. Jebkurā gadījumā vēlos teikt, ka tikai no mums atkarīgs, vai valsts būs plaukstoša. Tādēj būsim godīgi gan pret sevi, gan valsti.



**A.RACIBORSKIS, autovadītāja stāzs - 28 gadi:** -Daudz atkarīgs no cilvēku domāšanas. Kāds var braukt ar netīru mašīnu mēnesi, cits nomazgās vismazāko puteklīti. Mūsdienās cilvēku dzīvē transportlīdzeklis spēlē lielu lomu un tas jāuztur kārtībā. Tomēr vienmēr būs cilvēki, kuri brauks ar *beigtiem* amortizatoriem, *plikām* riepām un, lai cik arī cilvēks pelnītu, nekad mašīnā neieguldīs naudu.



**J.RAIBEKAZS, autovadītāja stāzs - 25 gadi:** -Regulāri jārūpējas par auto tehnisko stāvokli, veicot apkopes, mainot ellas, šķidrumus, filtrus un visu pārējo nepieciešamo. Tāpat ikdienā jāseko riepu stāvoklim (protektoram, spiedienam), jābūt pareizi noregulētām gaismas ierīcēm un automašīnai jābūt gluži vienkārši labā tehniskā kārtībā.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

## Jaunākie žurnālu numuri

### Jauns žurnāls "Stādi"



Šā sērijā "Dārza Pasaules" bibliotēka iznācis ļoti noderīgs un praktisks izdevums - ceļvedis 30 Latvijas stādaudzētavu piedāvājumā. Tājā apkopota informācija par katras audzētavas sortimentu, šī gada jaunumiem sugu un šķirņu izvēlē, īpašajiem retumiem, ko piedāvā tikai konkrētā stādaudzētava. Lai lasītāji vieglāk varētu orientēties, piedāvājam Latvijas karti, kurā atzīmēta katras stādaudzētavas atrašanās vieta un adrese.

Izdevumā arī uzziņi, kurus augus stādaudzētavas audzē pašas, kurus ievēo no ārzemēm un kurus iesaka kā piemērotus Latvijas "aukstajam galam" - Ziemeļvidzemei un Latgalei. Kā arī isās intervijās stādaudzētavu saimnieki atklāj savu pieredzi audzētavas izveidošanā un piedāvāto augu audzēšanā.

Visas stādaudzētavas sadalītas trīs grupās - tādas, kas specializējušās vasaras puķu un ziemciešu; augļu koku un ogulāju; dekoratīvo kokaugu audzēšanā. Tiesa, daudzas no tām, paplašinot sortimentu, papildus piedāvā arī citus augus, tomēr katrai ir savi galvenie augi, uz kuriem tā orientējas īpaši.

Lasītājiem šī ir laba iespēja uzzināt ne tikai to, ko jaunu šopavasar piedāvā viņu iecienītākā vai apkaimē tuvākā audzētava, bet arī citas, kas atrodas blakus novadā vai tālākā reģionā, kur darba vai privātās darišanās nāksies būt.

### Speciālizdevums "Latvijas Skandāli"

Īpašs izdevums, ko sagatavojuusi žurnāla "Legendas" komanda un kas apkopo labāko, kas desmit žurnāla pastāvēšanas gados tā lappusēs bijis rakstīts par starpkaru Latvijas lielākajiem skandāliem. Tā dēvētajā Latvijas laikā dzīve noritēja ne mazāk aizraujoši kā mūsdienās - cilvēki strādāja, izklaidējās, mīlēja, ienīda, ēda un dzēra, priecājās un bēdājās. Un, gluži tāpat kā mūsdienās, neiztika bez kriminālās pasaules - pagrīdes darboji, noziedzīgi noskaņoti individu un notikumi, kas noveda pie traģēdijām, eksistēja arī pagājušā gadās 20., 30. un 40. gados.

Lielceļu slepkava Kaupēns - Anša Kaupēna asijainie noziegumi, dumjās ligavas, tiesas prāva un nejēdzīgā glorifikācija.

Nakts darbinieces - bārdāmu un kabarē dejotāju ceļš no greznības ilūzijas līdz prostitūcijas realitātei.

Slaktiņš AB dambī - slepkavības, kas raišja diskusijas par Latvijas policistu sagatavotību kritiskām situācijām.

Melnā bumba un citas sliktas vietas - Latgales priekšpilsētas sūrā dzīve ar mafijas likumiem, kuras auru juta arī citviet Rīga.

Divu rakstnieku sievu pašnāvība - krāpšanas skandāls literārajās aprindās ar traģisku iznākumu - abu iesaistīto sieviešu nāvi.

Visiem labi, visi apmierināti - rūdītu noziedznieku labošanas iestādes: Kalnciema akmeņlauztuvē, Liepājas koncentrācijas nometne, Valmieras darba nams.

Kokaīnisma sērga - idealizēta narkomānija un zaudētas dzīves: dzejnieka Jāņa Ziemeļnieka un citu skarbais liktenis.

### Citādā Pasaule

Aktrise un astrologe Akvelīna Livmane: "Manī ir nojausma, kas liek būt uzmanīgai un nedomāt, ka nekas vairs nesekos pēc šīs dzīves."

Dobeles nešpetnā hercogene. Pārliecinātā kristiete lasīja zālītes, dziedināja un sūtīja uz sārta citas būrējas.

Nezināmās pasaules diriģenti. Ezoteriķi Sanita un Sandis Sīkļi atklāj akmeņu dziedinošo spēku.

Sadzīves maģijas padomi. Ar šķērēm var "piegriezt" sev daudz naudas un noņemt nelabvēlu lāstus.

Drūmā svētdiena - laiks mirt? Ungāru mūziķa sacerētā dziesma iemantojusi balsu slavu.

Aiz kapa. Kopš seniem laikiem cilvēki meklē pierādījumus dzīvei pēc nāves.

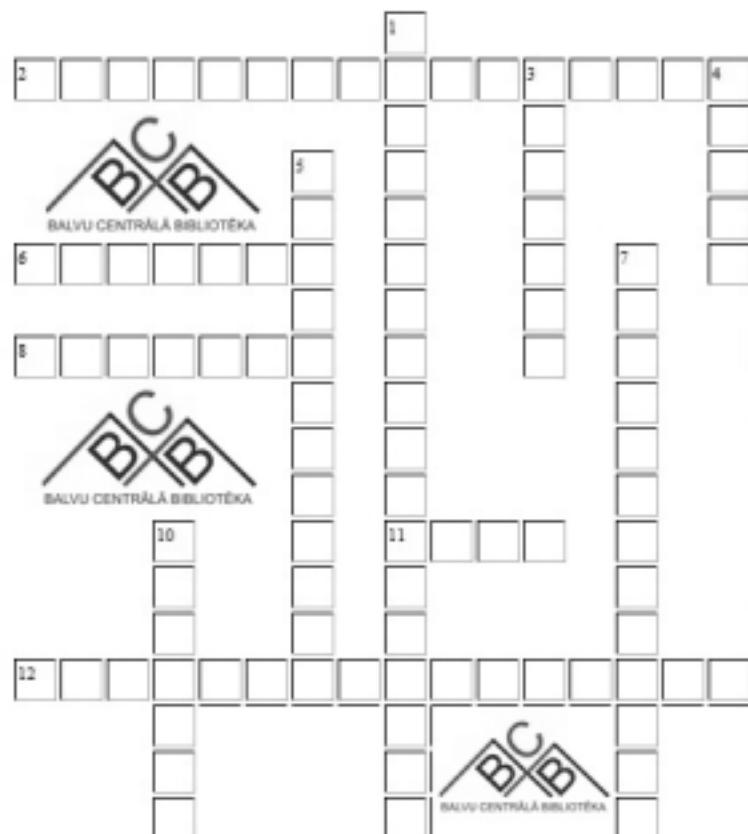
Katrā numurā astroloģes un numeroloģes prognozes, cilvēkstāsti un dziednieka padomi, noderīgas ziņas un Mēness dienas kalendārs.

## Prātnieks

### 3. kārtā

Gada garumā atbildes varēsiet rast bibliotēkas jaunākajos periodikas izdevumos un enciklopēdijās, kā arī interneta resursos par vēsturi, zinātni, dzīvnieku pasauli, slavenību dzīvi un daudziem citiem jautājumiem.

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: [biblioteka@balvi.lv](mailto:biblioteka@balvi.lv). LAI VEICAS!



### Vertikāli

- Elpvadu, tāpat kā deguna dobumu, klāj ...
- Valsts, kurā Žozefs Bonaparts tika ieceļts par karali.
- Orgāns, kas, periodiski saraujoties un izplešoties, nodrošina asins cirkulāciju organismā.
- Cilvēcē lielākais zināmais, nu jau izmirušais, plēsīgais putns.
- Kurā valstī 18.gs. otrajā pusē tekstilrūpniecība attīstās uz nepilngadīgo paverdzināšanas rēķina?
- Kā sauc Krievijas cara Ivana Bargā tēvu?
- Vladimira Kaijaka un Māras Svīres romāns.

### Horizontāli

- Kuras profesores pētījumi par latviešu ķermeņa valodu apkopoti viņas jaunākajā grāmatā?
- Pirmās paradījas Ēģiptē, bet slavas brīdi piedzīvoja renesances laikā, tās valkā arī mūsdienās.
- Trauks ūdens pārnēšanai un uzglabāšanai Senajā Grieķijā.
- No sniega celts mājoklis.
- Viens no spilgtākajiem Raimonda Paula solistiem jau vairākās paaudzēs.

### Konkursa "Prātnieks" 2.kārtas atbildes

**Vertikāli:** 1. Indriķis Ekerts. 2. Drons. 3. Baltirbes. 5. Mikroshēma. 7. Žurkas. 9. Marsu.

**Horizontāli:** 4. Ventas rumba. 6. Tiberijs. 8. Lohnesa. 10. Tavarua. 11. Perfuzors. 12. Slēpošana.

**Pareizas atbildes iesūtījuši:** A.Mičule, D.Zelča, O.Zelča.

**Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem** DAINA ZELČA no Krišjānu pagasta. Pēc balvas griezties Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā.

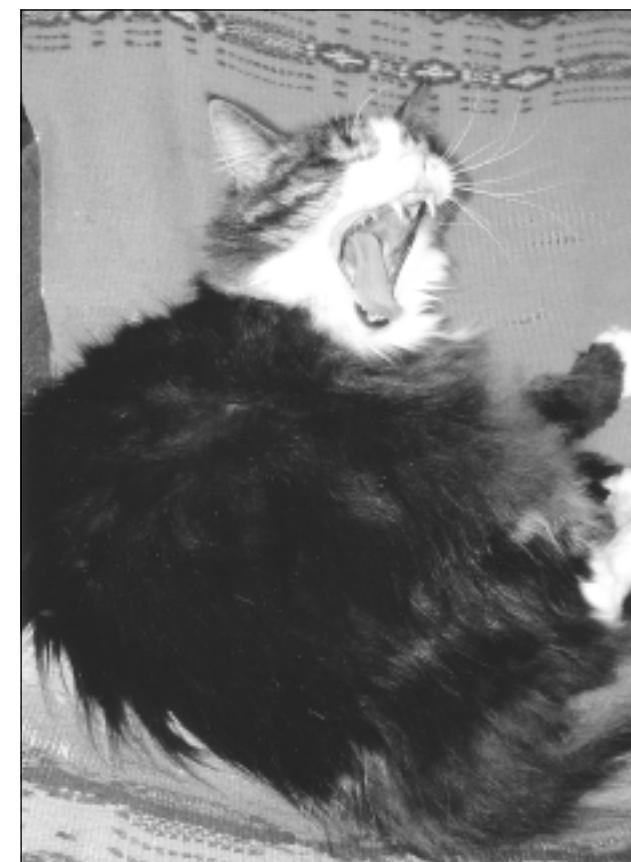
## Foto konkurss



Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – [vaduguns@apollo.lv](mailto:vaduguns@apollo.lv). Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamis - tālrūnis).



Es gribu saldumiņu... Iesūtīja Liga Aleksāne.



Laiks gulēt. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Re, kā!

# Aiztur trīs policistus



**Aizvadītajās dienās izskanēja neoficiāla informācija, ka, iespējams, aizturēti trīs mūspuses policijas darbinieki.**

Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar Valsts policijas Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieku Modri Zaķi,

kurš apstiprināja, ka bija aizturēti policisti Karīna Čerevina, Intars Koļcovs un Jānis Andževs. Viņš arī uzsvēra, ka minētie policisti bija aizturēti, bet ir jau atbrīvoti. "Aizturēšana bija sakarā ar iespējamo kukulņemšanu. Pašlaik notiek izmeklēšana, lai noskaidrotu visus apstākļus," informēja M.Zaķis.

## Anulē pielaidi valsts noslēpumam

**Valsts policijas Balvu iecirknī notikušas izmaiņas vadībā, jo līdzšinējais iecirkņa priekšnieks Dzintars Čerbakovs uzsācis pildīt inspektora pienākumus.**

Kā sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja pats Dz.Čerbakovs, viņš pašlaik pilda Kārtības policijas nodaļas inspektora pienākumus. Jautāts, kāds tam ir iemesls, Dz.Čerbakovs paskaidroja, ka priekšnieka pienākumus vairs nepilda, jo Drošības policija anulēja pielaidi valsts noslēpumam. Savukārt Kārtības policijas nodaļas priekšnieks Modris Zaķis apstiprināja, ka viņš no 1.marta ir iecirkņa priekšnieka amata pienākumu izpildītājs, kā arī turpina darbu Kārtības policijas nodaļas priekšnieka amatā. Savukārt Drošības policija no komentāriem par pielaides anulēšanu valsts noslēpumam atturas.

Kā liecina informācija Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzē, Dz.Čerbakovs 1996.gadā uzsāka darbu toreizējā Balvu rajona policijas pārvaldē kā jaunākais inspektorš. Vēlāk pildīja arī kriminālpolicijas priekšnieka vietnieka pienākumus, bet 2004.gadā tika apstiprināts par Gulbenes rajona policijas pārvaldes priekšnieku. Pēc četriem darba gadiem Gulbenē

Dz.Čerbakovs atgriezās Balvos un uzsāka pildīt Balvu policijas priekšnieka amata pienākumus.



### Kas ir valsts noslēpums?

Valsts noslēpums ir tāda militāra, politiska, ekonomiska, zinātniska, tehniska vai cita rakstura informācija, kas iekļauta Ministru kabineta apstiprinātā sarakstā un kurās nozaudēšana vai nelikumīga izpaušana var nodarīt kaitējumu valsts drošībai, ekonomiskajām vai politiskajām interesēm. Informāciju, kas ir valsts noslēpums, pēc svarīguma klasifice sevišķi slepenā, slepenā un konfidenciālā informācijā. Personu, kas ar savu darbību vai bezdarbību pārkāpusi valsts noslēpuma izmantošanas vai tā aizsardzības noteikumus, sauc pie disciplinārās vai kriminālās atbildības likumā noteiktā kārtībā.

(Likums "Par valsts noslēpumu")

## Klūst par upuri ļaundariem

# Nodara smagus miesas bojājumus un apzog

**Pirms nepilnām divām nedēļām Valsts policijas Balvu iecirknis saņēma informāciju par kādu 1978.gadā dzimušu vīrieti, kuru ar smagiem miesas bojājumiem nogādāja medicīnas iestādē.**

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vecākā speciāliste KSENIJA BELOVA informē, ka izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka minētais vīrietis miesas bojājumus guva, kopīgi lietojot alkoholu ar viņam mazpazīstamiem cilvēkiem. Rezultātā cietušajam nozaga arī mobilo telefonu un naudu 200 euro apmērā. Saistībā ar notikušo uzsākts kriminālprocess pēc Kriminālikuma 13.nodaļas - par noziedzīgiem nodarijumiem pret personas veselību. Pašlaik policija turpina izmeklēšanu un skaidro visus notikušā apstākļus.

Savukārt Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks MODRIS ZĀĶIS pastāstīja, ka pēdējā laikā bijuši jau vairāki šādi gadījumi. "Ļaundari savus potenciālos upurus meklēja autoostā, kur, identificējot personu kā atbraucēju, pierunāja viņu kopīgi iedzert alkoholiskus dzērienus. Iespējams, ņaundari alkoholam pievienoja arī kādus preparātus, lai cilvēks ātrāk apreibtu. Bieži vien pirms alkohola lietošanas ņaundari potenciālam upurim lūdza kaut ko iegādāties veikalā, lai brīdi, kamēr viņš norēķinās par pirkumu, varētu iegaumēt bankas kartes parolei," brīdina M.Zāķis.



Foto - A.Ločmelis

**Balvu autoosta.** Tirdzniecības centra "Planēta" telpās, kur atrodas arī autoostas uzgaidāmās telpas, iekdienā apgrozās diezgan daudz cilvēku. Nevienam uz sejas nav rakstīts, ka viņam ir ļauni nolūki, tādēļ cilvēki aicināti kritiski izvērtēt jebkura tikko satikta un nezināma cilvēka piedāvāto draudzību. Vēl jo vairāk tādēļ, ka pēdējā laikā bijuši vairāki gadījumi, kad ņaundari savus potenciālos upurus meklējuši tieši autoostā.

**Valsts policija iedzīvotājus aicina būt uzmanīgiem un nesniegt savus personas un bankas datus svešniekiem. Tāpat policija aicina nelietot alkoholu ar aizdomīgām un mazpazīstamām personām. Savukārt, ja tomēr esat kļuvis par noziedznieku upuri, par notikušo nekavējoties ziņojiet likumsargiem!**

## Informē policija

### Piesavinās motociklu

6.martā saņemta informācija, ka Balvu novada Lazdulejas pagastā kāds piesavinājis 1979.gadā dzimušām vīrietim piederošu motociklu. Motocikls atrasts, arī iespējamā vainīgā persona noskaidrota – 1963.gadā dzimis vīrietis. Uzsākts kriminālprocess.

### Nozog velosipēdu

7.martā Balvos nozagts 1973.gadā dzimušam vīrietim piederošs velosipēds. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

### Brauc dzērumā

9.martā Balvu novada Bērzkalnes pagastā 1980.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen" 2,95 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Uzsākts kriminālprocess.

10.martā Baltinavā 1973.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu 1,23 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Notiek materiālu pārbaude.

Jāpiebilst, ka aktuālākā statistika liecina, ka aizvakar, 12.martā, visā valstī reģistrēti 44 ceļu satiksmei negadījumi, kuros cieta trīs cilvēki. Kopā ceļu satiksmei jomā sastādīti 577 administratīvo pārkāpumu protokoli, tostarp 265 protokoli par ātruma pārsniegšanu un 12 - par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā.

## Informē robežsardze

### Vilcēni turpina piedalīties spartakiādē

**Turpinās Valsts robežsardzes 2017.gada spartakiāde, kurā par uzvarām cīnās arī Vilakas pārvaldes robežsargi.**

Valsts robežsardzes koledžas vadītāja palidze Valentīna Terehova informē, ka 3.martā koledžas Sporta mācību centrā Rēzeknē robežsardzes teritoriālā pārvalžu komandas cīnījās par kausu volejbola turnīrā. Kopumā sacensībās piedalījās septiņas komandas, kuras pēc pagājušā gada spartakiādes rezultātiem bija sadalītas divās apakšgrupās. Meistarīgāko komandu noskaidroja dienas garumā, aizvadot spēles pēc apļa sistēmas. Rezultātā sacensībās uzvarēja Daugavpils pārvaldes komanda, 2.vietu izcīnīja Ludzas pārvaldes sportisti, 3.vietu ieguva Valsts robežsardzes koledžas komanda, savukārt mūsējie – Vilakas pārvaldes robežsargi – ierindojās 5.vietā.

Jāpiebilst, ka par mūsējo sportiskajiem sasniegumiem rakstījām jau laikraksta "Vaduguns" 3.marta numurā, kad Vilakas pārvaldes robežsargi – Tatjana Silineviča, Andrejs Aleksejevs un Romands Paršenkovs – Valsts robežsardzes izlases sastāvā piedalījās Iekšlietu ministrijas spartakiādes sacensībās galda tenisā un komandu vērtējumā izcīnīja godalgoto 2.vietu.

## Re, kā!

### Emirātos eksāmenu kārtot nevajadzēs!

Satiksmei ministrs Uldis Augulis

parakstīja Latvijas Republikas un Apvienoto Arābu Emirātu (AAE) Saprašanās memorandu par abu valstu transportlīdzekļa vadītāja apliecību savstarpēju atziņu. Parakstītais memorands dos iespēju Latvijas un AAE valstspiederīgajiem apmainīt savā valstī izdotu vadītāja apliecību un sanemt otrā valsti izdotu vadītāja apliecību bez eksāmenu kārtotās. Tāpat abas puses apņēmās regulāri apmainīties ar informāciju par izmaiņām vai grozījumiem nacionālajos normatīvajos aktos attiecībā uz vadītāja apliecībām un ceļu satiksmi regulējošiem normatīvajiem aktiem, tādējādi nodrošinot pieredzes apmaiņu starp abām valstīm.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

## Balvu novada domē

### 9.marta sēdes lēmumi

#### Cer ezeros ielaist zandartus

Nolēma piedalīties projektu konkursā valsts atbalsta saņemšanai zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem ar projektu "Zandarta mazuļu ielaišana Balvu novada ezeros". Projekta atbalsta gadījumā nodrošinās līdzfinansējumu EUR 1 176, segs zivju mazuļu transportēšanas izdevumus – EUR 242, nodrošinās projekta priekšfinansējumu – EUR 5 600.

#### Nosaka maksu "Prieka tūrei"

Noteica dalības maksu Balvu Sporta centra rīkotajam pasākumam "Prieka tūre 2017", kas notiks 1.aprīlī – EUR 20 no katras ekipāžas.

#### Piešķir līdzekļus

Piešķira no Balvu novada pašvaldības 2017.gada budžetā apstiprinātajiem līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem: Lazduļes pagasta komunālajai saimniecībai attīrišanas iekārtu stacijas elektroinstalācijas rekonstrukcijai un sūkņu stacijas aprikojumam ar rezerves sūkni – EUR 1 945; Viķsnas pagasta komunālajai saimniecībai koplietošanas telpu logu un durvju nomaiņai, B kategorijas piesārņojuma darbības atļaujas saņemšanai un ūdens resursu lietošanas atļaujas saņemšanai – EUR 620; Briežuciema pagasta komunālajai saimniecībai krūmgrieža iegādei – EUR 450; biedrībai "Nāc un tuse" pasākuma "Konkurss "Mis un misters 2016"" apgaismojuma nodrošināšanai – EUR 1 000; Balvu pirmsskolas izglītības iestādei "Pilādzītis" logopēda darba samaksai – EUR 758.

#### Krūmus cirtīs kārsavieši

Apstiprināja kustamās mantas – augošu koku un krūmu nekustamajos īpašumos Partizānu ielā 5B, Balvos, un Krasta ielā 8, Balvos, izciršanu, nosakot par uzvarētāju SIA "D.A.K.SAMS" no Kārsavas, kurš iegādājās minēto kustamo mantu par izsolē nosolito augstāko cenu – EUR 800. Izcērtamās koksnes apjoms – 148,55m<sup>2</sup>.

#### Deleģē funkcijas

Deleģēja Būvvaldes būvinspektoram Ārim Klaviņam veikt Būvvaldes vadītāja pienākumus, kas saistīs ar ligumu slēgšanu, administratīvo aktu sagatavošanu un izdošanu, uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkciju izpildi attiecībā uz Aināru Avotiņu.

#### Iznomās zemi

Slēgs zemes nomas līgumus: ar Ivetu Graudiņu par zemes vienības daļas Tilžas pagastā 1,6 ha platībā iznomāšanu lauksaimniecības vajadzībām uz 10 gadiem; ar Laumu Kalvu par īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantotās zemes vienības Bērzpils pagastā 1,1 ha platībā un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantotās zemes vienības Bērzpils pagastā 0,7 ha platībā iznomāšanu lauksaimniecības vajadzībām uz 10 gadiem; ar Maldru Strupku par zemes vienības Kubulu pagastā 0,0593 ha platībā iznomāšanu individuālā augļu dārza vajadzībām uz 10 gadiem; ar Andreju Lielbārdi zemes vienības Balvu pagastā 0,08 ha platībā iznomāšanu individuālā augļu dārza vajadzībām uz 10 gadiem; ar Intaru Madernieku par īpašuma tiesību atjaunošanai neizmantotās zemes vienības daļas Balvu pagastā 0,9 ha platībā iznomāšanu lauksaimniecības vajadzībām uz 5 gadiem; ar Aivaru Avotiņu par zemes vienības daļas Kubulu pagastā 2,4 ha platībā iznomāšanu lauksaimniecības vajadzībām uz 10 gadiem; ar Juriju Kuropatkinu par zemes vienības Kubulu pagastā 2,5696 ha platībā nomu lauksaimniecības vajadzībām uz 10 gadiem; ar Danielu Kivkucānu par zemes vienības Kubulu pagastā 0,0582 ha platībā nomu individuālā augļu dārza vajadzībām uz 10 gadiem; ar Indru Bukšu par zemes vienības daļas Kubulu pagastā 0,04 ha platībā nomu personīkās palīgsaimniecības vajadzībām uz 10 gadiem; ar Vitu Nagli par zemes vienības Kubulu pagastā 0,0517 ha platībā nomu individuālā augļu dārza vajadzībām uz 10 gadiem; ar Aivaru Enģi par zemes vienības daļas Daugavpils ielā 72, Balvos, iznomāšanu ēkas (garāzas Daugavpils ielā 76G) uzturēšanai uz 10 gadiem (zemes nomas maksa - EUR 10,15 gadā); ar Dāvi Tomu Dārziņu par zemes vienības daļas Daugavpils ielā 83, Balvos, iznomāšanu ēkas (garāzas Daugavpils ielā 87) uzturēšanai uz 10 gadiem (zemes nomas maksa - EUR 10,15 gadā).

#### Sadala īpašumus

Atļāva atdalīt no zemes vienības Lazduļes pagastā zemes vienību 0,34 ha platībā. No atdalītās zemes vienības 0,34 ha platībā izveidoja jaunu īpašumu un piešķira nosaukumu "Ploskīnes kapi". Atdalītajai zemes vienībai noteica zemes lietošanas mērķi - kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve. Tāpat atļāva atdalit

no nekustamā īpašuma "Cielavas" Tilžas pagastā zemes vienību 3 ha platībā. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu un piešķira nosaukumu "Kārklini", kā arī mainīja atdalītajai zemes vienībai zemes lietošanas mērķi no zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, uz zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība. Sadalīja arī nekustamo īpašuma "Stūriši" Lazduļes pagastā, atdalot divas zemes vienības 1,5ha platībā. No atdalītajām zemes vienībām izveidoja jaunu īpašumu un piešķira nosaukumu "Ozols". Atļāva atdalīt no nekustamā īpašuma "Līni" Lazduļes pagastā zemes vienību 3,4 ha platībā. No atdalītās zemes vienības izveidoja jaunu īpašumu un piešķira nosaukumu "Krūmi", kā arī saglabāja zemes izmantošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

#### Noteica rekultivācijas veidu

Noteica kūdras ieguvies teritorijai "Lutinānu purvs" 112,4 ha platībā Briežuciema pagastā rekultivācijas veidu – renaturalizācija (purvam raksturīgās vides atjaunošana).

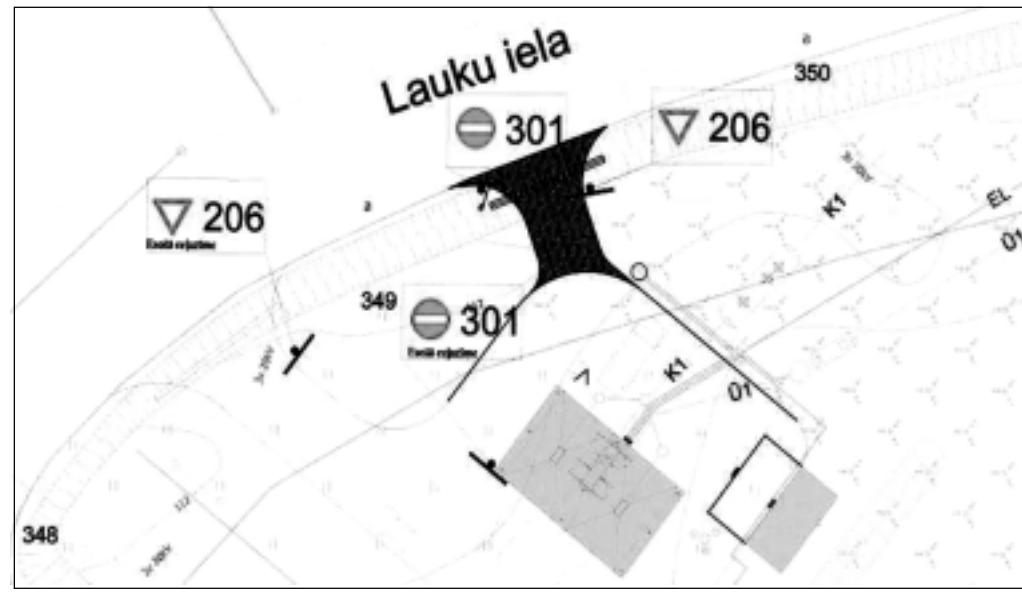
#### Pārdom nekustamos īpašumus

Nolēma pārdomot: Annai Circenei nekustamo īpašumu 7.Ezermalas līnija Nr.68, Balvi, kas sastāv no zemes gabala ar kopējo platību 0,0665 ha, par EUR 820; Antoņinai Pavlovai nekustamo īpašumu "Sīlukalns", Tīreļi, Kubulu pagasts, kas sastāv no zemes gabala ar kopējo platību 4,64 ha, par EUR 6100. Apstiprināja nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr.7 Pilsoņu ielā 23, Balvi, kas sastāv no vienīstabu dzīvokļa 40,50m<sup>2</sup> platībā un kopīpašuma 405/31075 domājamajām daļām no būves un zemes - izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju Leonu Belku, kurš iegādājās minēto nekustamo īpašumu par izsolē nosolito augstāko cenu EUR 1135. Tāpat apstiprināja nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr.27 Pilsoņu ielā 23, Balvi, kas sastāv no vienīstabu dzīvokļa 40,40m<sup>2</sup> platībā un kopīpašuma 404/31075 domājamajām daļām no būves un zemes - izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju Anatoliu Sergejevu, kurš iegādājās minēto nekustamo īpašumu par izsolē nosolito augstāko cenu EUR 1135. Apstiprināja arī nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr.57 Pilsoņu ielā 23, kas sastāv no vienīstabu dzīvokļa 33,60m<sup>2</sup> platībā un kopīpašuma 336/31075 domājamajām daļām no būves un zemes - izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju Anitu Dmitriju, kura iegādājās minēto nekustamo īpašumu par izsolē nosolito augstāko cenu EUR 3185. Apstiprināja nekustamā īpašuma "Puķes" Bērzpils pagastā, kas sastāv no zemes gabala – starpgabala 2,03 ha platībā, izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju Vircavas pagasta zemnieku saimniecību "RAMU", kas iegādājās minēto nekustamo īpašumu par izsolē nosolito augstāko cenu EUR 4750.

#### Rikos izsolī

Nolēma atsavināt atklātā mutiskā izsolē nekustamo īpašumu "Briediši" Briežuciema pagastā, kas sastāv no zemes gabala - starpgabala 1,21 ha platībā. Nekustamā īpašuma sākumcena - EUR 1900, izsole notiks 3.maijā. Tāpat atsavinās atklātā mutiskā izsolē nekustamo īpašumu "Liepiņas" Bērzpils pagastā, kas sastāv no zemes gabala - starpgabala 0,0518 ha platībā. Īpašuma sākumcena - EUR 850, izsole notiks 3.maijā. Nolēma nodot nomā nedzīvojamo telpu – garāžu Liepu ielā 1B, 33m<sup>2</sup> platībā. Saimnieciskajai nodaļai uzdeva izstrādāt tiesību izsoles noteikumus.

#### Uzstādīs jaunas ceļa zīmes



Atļāva uzstādīt ceļa zīmi Nr.206 "Dodiet ceļu" un ceļa zīmi Nr.301 "Iebraukt aizliegts" uz Lauku ielas, Balvos, saskaņā ar ceļa zīmu izvietojuma plānu.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

#### Atceļ domes lēmumu

Atceļa Balvu novada domes 2016.gada 9.jūnija lēmumu "Par zemes gabala Lauku ielā 26A, Balvos, nodošanu atsavināšanai", jo izsolē nepieteicās neviens pretendents.

#### Kas pildīs amatu vadītāju pienākumus prombūtnes laikā?

Izdarīja Balvu novada domes 2015.gada 14.maija lēmumā "Par Balvu novada pašvaldības iestāžu vadītāju pienākumu pildīšanu to prombūtnes laikā" grozījumu, izsakot šādā redakcijā: "Balvu novada pašvaldības "Pansionāts "Balvi"" – sociālā darba un aprūpes struktūrvienības vadītāju Daigu Romku; saimniecības struktūrvienības vadītāju Jāni Mileiko - D.Romkas prombūtnes laikā".

#### Lūgs aizdevumu

Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmuma un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei atļauju 2017.gadā Balvu novada pašvaldībai īemt ilgtermiņa aizņēmumu EUR 74705,40 uz 5 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi aizņēmumam Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) 2014.–2020.gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, regenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" finansētā projekta "Uzņēmējdarbības attīstība Austrumu pierobežā" būvprojekta izstrādei. Tāpat lūgs aizdevumu EUR 204 812,56 uz 20 gadiem "Papilddarbiem projekta "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Balvu Kultūras un atpūtas centrā" realizēšanai.

#### Apstiprina pakalpojumu cenrādi

Apstiprināja Tilžas internātpamatiskolas sniegto maksas pakalpojumu cenrādi: pusdienas darbiniekiem – EUR 0,85; ēdināšana nometnes dalībniekiem (4x dienā) – EUR 4,27; internāta telpu izmantošana (personai diennaktī) – EUR 2,85; skolas telpu noma (m<sup>2</sup>/stundā) – EUR 0,03; aukstā ūdens izmantošana (personai mēnesi, bez skaitītāja) – EUR 0,65; Maksa par auksto ūdeni (ar skaitītāju, m<sup>3</sup>) - EUR 0,17; maksa par kanalizāciju (bez skaitītāja, personai mēnesi) – EUR 1,91; maksa par kanalizāciju (ar skaitītāju, m<sup>3</sup>) – EUR 0,64; apkures pakalpojums (MWh) – EUR 29,83; lietota 3 litru burka – EUR 0,29.

#### Nosaka zemes lietošanas mērķi

Noteica zemes vienības daļai 968m<sup>2</sup> platībā Tirgus ielā 4, Balvos, zemes lietošanas mērķi – dabas pamatnes, parki, zāļas zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajā atjautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa.

#### Startēs konkursā

Nolēma piedalīties Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras izsludināto atklāto projektu konkursā "Atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalības nodrošināšanai valsts un starptautiskajā jaunatnes politikā" ar projektu "Laimīgs, jo brīvprātīgs". Projekta atbalsta gadījumā nodrošinās priekšfinansējumu EUR 1 144 apmērā no projekta kopējām attiecīnāmajām izmaksām – EUR 2 860.

#### Piešķir atvālinājumu

Piešķira Balvu novada domes priekšsēdētājam Andrim Kazinovskim ikgadējā apmaksātā atvālinājumu divas kalendārās nedēļas no 30.marta līdz 12.aprīlim un papildatvālinājuma darba dienas no 13.apriļa līdz 28.aprīlim.





Tā gaisma, ko izstaro svece,  
Tas gaišums, kas liešmiņā plīvo,  
Tas izplēn un pazūd, un gaist,  
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,  
Un siltums, ko izstaro sirds,  
Tas nezūd - tas paliek un mirdz.  
Dzīļi sirdī katrs no mums  
Apzinās dzīvības likumus,  
Un viens no likumiem skan:  
Mēs allaž atgriezīsimies pie tiem,  
Kurus patiesi mīlam.  
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ligai ar ģimeni, MELĀNIJU** baltajā  
mūžības ceļā pavadot.  
"Lotes" un deju studijas  
"Terpsihora" bērni un vecāki

Uz spāriem dzērves nes jau  
pavasari,  
Un saulē vizbulītes zied.  
Un ir tik skumji... ir tik loti skumji,  
Ka tieši tagad tev ir jāaiziet.  
Kad pa skuju klāto tā mūžībā  
aiziet mīlā **VECMĀMIŅA,**  
**VECVECĀMIŅA**, esam kopā ar  
Ligu Morozu-Ušacku un viņas  
ģimeni.  
Ločmanu ģimene

Pierirst soli, klusē domas,  
Neskan mīlās mātes balss,  
Tikai kļusa sāpe sirdī  
Ilgi vēl pēc viņas sauks.  
Izsakām patiesu līdzjūtību **Aijai,**  
**Ligai ar ģimeni, Artūram, MĀTI,**  
**VECMĀMIŅU, VECVECĀMIŅU**  
mūžības ceļā pavadot.  
Ārija, Ginta un Oskars

Lai mātes mīlestība visos cejos  
vada,  
Lai mātes miers jums spēku dods,  
Lai labā, apklausīsi sirds vēl ilgi  
Teic padomus un ceļa maizi dod.  
Skumju brīdi esam kopā ar **Aiju**  
**Morozu un pārējiem tuviniekiem,**  
**MĀTI, VECMĀMIŅU** mūžības ceļā  
pavadot.  
Annušķānu ģimenes

Paldies tev, māt, par mūža gadiem,  
Par tavu mīlestību, kurā sildīties bij  
jauts.  
Caur naktim zvaigžnotām un rasas  
ritiem zilgiem,  
Pie tevis steigties sirds vēl nemītigi  
sauks. (L.Sāgamerē-Nāgele)  
Atvadu un skumju brīdi esam kopā  
ar **Aiju Morozu un viņas**  
tuviniekiem, **MĪLO MĀMIŅU**  
mūžības ceļā pavadot.  
Andrejevi, Kravaļi, Skaidrite

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,  
Nav tādu vārdu, kas mierināt  
spētu...  
Nostājas blakus tev draugi un kļuse  
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.  
Izsakām līdzjūtību **Aijai, Artūram**  
un **Ligai ar ģimeni, MĀTI,**  
**VECMĀMIŅU, VECVECĀMIŅU**  
mūžības ceļā pavadot.  
Ilona, Intars, Marita ar ģimeni

Tālu gāju garu mūžu,  
Daudz darbiņu padarīju.  
Nu apkusa mani soli  
Baltā smilšu kalnīnā.  
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Aijai**  
**Morozi un tuviniekiem, MĀTI,**  
**VECMĀMIŅU** mūžības ceļā  
pavadot.  
Brīvības ielas 64.mājas iedzīvotāji

Tu, mīlo māt, nu projam aizej kļusi  
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.  
Cik daudz no savas sirds tu  
darījusi,  
Kas mīlestību šo gan vārds izteikt  
māk.

Mūsu visdzīlākā līdzjūtība **Aijai,**  
**mazbēriem, mazmazbēriem un**  
**pārējiem tuviniekiem**, pavadot  
māmīnu, vecmāmīnu un  
vecvecmāmīnu **MELĀNIJU**.

**RUDUKU** kapu kalniņā.  
Radjukovi, Zdanoviči

Viss jāstāj, kad saule pavasari  
Vērs atkal vajā ziedu pumpurus,  
Ar saviem straujiem ziemeļveja  
spārniem

Būs ziema paņēmusi tevi līdz.  
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība  
**Aijai, Ligai un Artūram**, pavadot  
māmīnu, vecmāmīnu  
**MELĀNIJU RUDUKU** mūžības  
ceļā.

Blūmu un Politeru ģimenes

Domājiet par mani, lai ir silti  
Arī tad, kad sniegputēji skries.  
Neraudiet, ak, mani palicēji,  
Milētie nemūžam nemomirst.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība  
**Jānim Lielbārdim un tuviniekiem,**  
**VECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.  
TDK "Piesitiens" dejotaji,

Gunta un Ligita

Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā  
Un kļusais miers ar saviem  
spāriem sedz.

Kad noslēdzies  
**JANĪNAS KĻAVIŅAS** raženais  
dzīves gājums, skumju brīdī esam  
kopā ar meitu **Velgu Lielbārdi un**  
tuviniekiem, māti mūžībā pavadot.  
Ināra, Nīna, Lolita

Es visu atstāju jums-  
Savas skumjas un prieku, kas bijis,  
Savu darbu un domas,  
Kas kopā ar Jums kā raibs dzipars  
vijes...

Kad Dievs aizsaucis mūžības ceļos  
mīlās **MĀMIŅAS, VECMĀMIŅAS,**  
**BABĪTES** dvēselīti, lai mūsu  
vispatiesākā līdzjūtība palīdz  
pārvarēt sāpju smagumu **Velgai**  
**Lielbārdei ar ģimeni.**

Bērnudārza "Sienāzitīs" kolektīvs

Atkal kāda zvaigzne krītot izdziest  
klusi,

Atkal stāvā kālnā kādi soli rimst,  
Kāda vārdū sauks, viņš  
neatsauksies,

Tikai atbalss skanēs, izgaisīs.

Mūsu patiesa līdzjūtība negaidītājā  
sāpju brīdi **Aldai Mierīnai,**  
dzīvesbiedru **ALDI** mūžības ceļā  
pavadot.

Krēmeri, Circeņi, Dakuļi

Dieviņ, iedezd vakarzvaigzni-  
Zemes bērns uz mājām iet...

Izsakām patiesu līdzjūtību **Lailai**  
**Saidei, VECMĀMIŅU** mūžības ceļā  
pavadot.

Biznesa aģentūras meitenes

Kā putni aiziet dusēt  
Gar vakara debess malu,

Tā aiziet mūsu milje  
Uz kļuso mūžības salu.

(K.Skalbe)

Skumju brīdī mūsu patiesa līdzjūtība  
**Aldai Mierīnai**, vīru **ALDI** mūžības  
ceļā pavadot.

Iveta ar ģimeni, Zina, Gunta,  
Indriku ģimene, Janīna

Bet, kad plāvējs atnāks plaut,  
Vārpa izirs vīlu vilēs -  
Būšu pelēks rudzu grauds  
Guldīs tēvu zemes dzīlēs.

(A.Krūklis)  
Lai mūsu līdzjūtība stiprina  
**Tevi, Aldiņi**, dzīvesbiedru **ALDI**  
**MIERĪNU** pavadot mūžībā.  
DUS Rugāji kolektīvs

Kaut nekad vairs neatnāks  
Savā sētā ciemoties,  
Tiem, kas tevi mīlējuši,  
Tava gaisma līdzi ies. (Z.Purvs)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Ritai,**  
**MĀSU** mūžības ceļā pavadot.  
Ambarovu, Horošinu ģimenes

Dusi saldi, mīlo tētiņ,  
Mūža miegs lai tev ir salds.  
Auklēs tevi rasas rīti,  
Ziedi klās un sniedzīš balts.

(A.Krūklis)  
Izsakām līdzjūtību **meitai Jolantai**  
ar ģimeni, **TĒVU** mūžībā pavadot.  
Bijušās darba kolēges Valentina,  
Lonija, Livija L.

Cauri sārtiem pilādžiem un baltiem,  
Cauri ziemas sniegputējiem  
saltiem,  
Ne kapsētā pa sāpju taku,  
Bet mūsu domās iesi blakus-  
Ar baltiem pilādžiem un sārtiem  
Caur mūžām zaļiem dzives vārtiem.

(J.Stulpāns)  
Mūsu patiesa līdzjūtība **Jolantai,**  
**TĒTI** pavadot pēdējā ceļā.  
Eglaines klasesbiedri un audzinātāja

Kaut nekad vairs neatnāks  
Savā sētā ciemoties.  
Tiem, kas tevi mīlējuši,  
Tava gaisma līdzi ies.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība  
**Jolantai Maderniecei ar ģimeni,**  
pavadot **TĒVU, VECTĒVU** mūžības  
ceļā.

Līga, Žēna, Dzintra, Biruta A.,  
Rakicku un Leonu ģimenes

Tuvs cilvēks neaiziet -  
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.  
Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdī  
Par avotu, kur mūžām spēku smelt.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību  
**Jolantai Maderniecei ar ģimeni,**  
pavadot **TĒVU** mūžības ceļā.  
SIA "Leandris" kolektīvs

Tukša paliek lauku sēta,  
Klusa paliek istabīja.

Apklusus tēva soļi,  
Nav vairs tēva padomiņa.

Lai mūsu klusa līdzjūtība **Ivetas un**  
**Armandā ģimenei**, tēvu, vectēvu,  
sievastēvu **ARVĪDU ARELKĒVIČU**  
mūžības ceļā pavadot.

VPDK "Rugāji", vadītāja Lucija  
Bukša

Caur sniegutu rītu tu projām aizgāji  
klusi,

Baltās un nebaltās dienas mūža  
kamolā satīnis.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Veltai**  
**Leišavniecei, BRĀLI** mūžības ceļā  
pavadot.

Valdis, Lija un Tālivaldis

Nu mūžā ir noslēdzies,  
Stāv ozols pagalmā un skatās,

Kā aiziet tēvs caur vārtiem  
Savās mūžības takās.

Patiessa līdzjūtību **Ivetai Arelkēvičai,**  
**TĒTI** smilšu kalniņā pavadot.

Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu

izglītības iestāžu vadītāji

Tēt, man liekas, ka tu no tumsas  
uzsmaidi man  
Un roku tik gādigi, mīli uz pleca  
mierinot liec.

...bet nodreb tikai sveces liesma,  
Rozes ziedam nobirst ziedlapa

balta.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Ivetai**

**Arelkevičai ar ģimeni**, no tēva,  
vectēva **ARVĪDA ARELKĒVIČA**

atvadoties.

Rugāju novada dome

Ziedēs vēl takas, kur tu gāji,  
Velti putni dārzā tevi sauksi.

Tikai seni atmiņu ziedi

Pār tālo bērnību un tevi plaucks.

Kad pāri apklausūšās dzives takai

klājas smilšu un ziedu sega,

izsakām patiesu līdzjūtību **Ivetai**

**Arelkevičai ar ģimeni**, tēvu

**ARVĪDU ARELKĒVIČU** aizsaulē

pavadot.

Rugāju novada vidusskola

Viss satumst, viss izgaiš, un  
gājiens ir galā,

Lai cik arī cilvēka dzīves ir žēl,

Jo likteņa grāmatai vāki ir vajā,

Neviens nevar zināt, cik lappušu tai.

Izsakām dzīļu līdzjūtību **Ivetai**

**Arelkevičai ar ģimeni**, tēvu

**VECTĒINU, SIEVASTĒVU**

mūžības ceļā pavadot.

Rugāju vidusskolas klasesbiedri

Vēl pēdējo saules staru

Vakars pie kājām man nolieks,

Lai, tumšajā ceļā ejot,

Jums gaišas atmiņas paliek.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Rolandam,**

**Ivetai un Sandrai ar ģimēni**, tēti

**ARVĪDU ARELKĒVIČU**

mūžības ceļā pavadot.

Inese, Māris, Santa, Romans,

Lidija, Marija

Kopīgās bērniņas takās,